

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, a 2020. január 8. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2020. január 22. napján kihirdette az alábbi

Í T É L E T E T:

A hivatali vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt I. r. vádlott és társai ellen indult ügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2019. április 5. napján kihirdetett 16.B.61/2017/51. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

II. r. és III. r. vádlott részére a kiszabott pénzbüntetés megfizetésére egyaránt 20 (húsz) havi részletfizetést engedélyez.

Egy havi részlet összegét 10.000 (tízezer) forintban állapítja meg.

Az első havi részletet 2020. március 5. napjáig, míg minden további részletet a soron következő hónap 5. napjáig köteles megfizetni.

Amennyiben a részlet megfizetését a vádlott elmulasztja, a pénzbüntetést, vagy annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A III. r. és IV. r. vádlottak vonatkozásában elrendelt vagyoneklobzás számmal kiírt összege helyesen 570.000.

V. r. vádlottat 1 rendbeli hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 294.§ (1) bekezdés és (3) bekezdés aa) és b) pont] miatt emelt vád alól felmentettnek tekintti, és a terhén maradó bűncselekményeket 2 rendbeli - egy esetben folytatólagosan elkövetett - hivatali vesztegetés elfogadása büntettének [Btk. 294.§ (1) bekezdés és (3) bekezdés aa) és b) pont] minősíti.

Szabadságvesztés büntetését 2 (két) év 3 (három) hónapra enyhíti.

A vonatkozásában elrendelt vagyoneklobzás számmal kiírt összege helyesen 70.000.

VI. r. vádlottat előzetes mentesítésben részesíti.

A vádlott pénzbüntetésének első havi részlete 2020. március 5. napján, míg minden további részlet a soron következő hónap 5 napján válik esedékessé.

XI. r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetésre vonatkozó részletfizetés engedélyezését mellőzi.
A pénzbüntetést - meg nem fizetése esetén - napi tételenként kell egy-egy napi fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A lefoglalt tárgyak nyilvántartási száma helyesen: B_j.I/112/2017.

A VI. r. vádlottól lefoglalt pénzösszeget a pénzbüntetés helyett a vagyonelkobzás biztosítására tartja vissza.

Az elsőfokú bíróság ítéletét egyebekben I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r., XI. r., XII. r. és XIII. r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja azzal, hogy XIII. r. vádlott lakcíme: ...

A másodfokú eljárásban felmerült összesen 181.146 (száznolcvanegyezer-száznegyvenhat) forint bűnügyi költségből

- I. r. vádlott 45.876 (negyvenötezer-nyolcszáznegyvenhat) forintot

- II. r. vádlott 43.200 (negyvenháromezer-kétszáz) forintot

- XII.r. vádlott 45.720 (negyvenötezer-hétszázhusz) forintot

kötelesek külön-külön az államnak megfizetni, míg a fennmaradó 46.350 (negyvenhatezer-háromszázötven) bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2019. április 5. napján kihirdetett 16. B. 61/2017/51. számú ítéletével

- I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 8 rendbeli - 4 esetben folytatólagosan és 4 esetben társtettesként elkövetett - hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 294. § (1), (3) bekezdés aa) és b) pont]; hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 294. § (1), (3) bekezdés aa) és b) pont] és hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében mint társtettet [Btk. 294. § (1), (3) bekezdés b) pont]. Ezért halmazati büntetésül 4 évi szabadságvesztésre, 200 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 200.000 forint pénzbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá a vele szemben 659.000 forint erejéig vagyonelkobzást rendelt el.
- II. r. vádlottat 5 rendbeli - 4 esetben folytatólagosan elkövetett - befolyással üzérkedés büntetében [Btk. 299. § (1), (2) bekezdés a) és c) pont]; 8 rendbeli - 4 esetben folytatólagosan elkövetett - a hivatali vesztegetés büntetében mint társtettet (Btk. 293. § § (1) és (2) bekezdés] és 3 rendbeli hivatali vesztegetés büntetében mint társtettet [Btk. 293. § (1) bekezdés] mondta ki bűnösnek. Ezért halmazati büntetésül 3 év szabadságvesztésre, 200 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint összesen 200.000 forint pénzbüntetésre, 2 év közügyektől eltiltásra ítélte, és vele szemben 320.000 forint erejéig vagyonelkobzást rendelt el.
- III. r. és IV. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 4 rendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében mint társtettet [Btk. 294. § (1) bekezdés, (3) bekezdés aa) és b) pont]; és hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében mint társtettet [Btk. 294. § (1), (3) bekezdés b) pont]. Ezért halmazati büntetésül 3 év szabadságvesztésre, 200 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 200.000 forint pénzbüntetésre, és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá velük szemben számszerűen 57.000, betűvel kiírva ötszázhetvenezer forint erejéig vagyonelkobzást rendelt el.
- V. r. vádlottat 3 rendbeli - egy esetben folytatólagosan elkövetett - hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 294. § (1) bekezdés, (3) bekezdés aa) és b) pont] mondta ki bűnösnek. Ezért halmazati büntetésül 2 év 8 hónap szabadságvesztésre, 180 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 180.000 forint pénzbüntetésre, 2 év közügyektől eltiltásra ítélte, és vele szemben számszerűen 7000, betűvel kiírva hetvenezer forint összeg erejéig

- vagyoneelkobzást rendelt el.
- VI. r. vádlottat 8 rendbeli - 4 esetben folytatólagosan elkövetett - hivatali vesztegetés büntettségében mint társtettést [Btk. 293. § (1) és (2) bekezdés] mondta ki bűnösnek, és ezért halmazati büntetésül 2 évi szabadságvesztésre, 200 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 200.000 forint pénzbüntetésre ítélte, és vele szemben 280.000 forint erejéig vagyoneelkobzást rendelt el.
 - VII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 5 rendbeli - 4 esetben folytatólagosan elkövetett - hivatali vesztegetés büntettségében mint társtettést [Btk. 293. § (1) és (2) bekezdés] és hivatali vesztegetés büntettségében mint bűnsegédet [Btk. 293. § (1) és (2) bekezdés], és ezért halmazati büntetésül 1 év 6 hónap, végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre, 200 napi tétel, napi tételenként 2.000 forint, összesen 400.000 forint pénzbüntetésre ítélte.
 - VIII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 5 rendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettségében mint társtettést [Btk. 293. § (1) és (2) bekezdés] és 3 rendbeli hivatali vesztegetés büntettségében [Btk. 293. § (1) bekezdés]. Ezért halmazati büntetésül 1 év 10 hónap, végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre, és 250 napi tétel, napi tételenként 2.000 forint, összesen 500.000 forint pénzbüntetésre ítélte.
 - IX. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettségében mint társtettést [Btk. 293. § (1) bekezdés és (2) bekezdés]. Ezért halmazati büntetésül 1 év 4 hónap, végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre, 200 napi tétel, napi tételenként 2.000 forint, összesen 400.000 forint pénzbüntetésre ítélte.
 - X. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 3 rendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettségében mint társtettést [Btk. 293. § (1) és (2) bekezdés]. Ezért halmazati büntetésül 1 év 4 hónap, végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre, 200 napi tétel, napi tételenként 2.000 forint, összesen 400.000 forint pénzbüntetésre ítélte.
 - XI. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki hivatali vesztegetés büntettségében [Btk. 293. § (1) és (2) bekezdés], és ezért 500 napi tétel, napi tételenként 2.000 forint, összesen 1.000.000 forint pénzbüntetésre ítélte.
 - XII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki hivatali vesztegetés büntettségében [Btk. 293. § (1) és (2) bekezdés], és ezért 500 napi tétel, napi tételenként 2.000 forint, összesen 1.000.000 forint pénzbüntetésre ítélte.
 - XIII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki hivatali visszaélés büntettségében [Btk. 305. § a) pont], és ezért 400 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 400.000 forint pénzbüntetésre ítélte.

[2] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát az erre elítélt vádlottak mindegyikénél börtönben határozta meg azzal, hogy abból - próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésnél az utólagos végrehajtás elrendelése esetén - a vádlottak a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók legkorábban feltételes szabadságra.

[3] A pénzbüntetés megfizetésére VI.r., VIII.r. és XI. rendű vádlottak tekintetében egyaránt 20-20 havi részletfizetést engedélyezett.

[4] Rendelkezett a pénzbüntetésre ítélt vádlottak tekintetében az önkéntes teljesítés elmaradása esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, a lefoglalt tárgyakról és a bűnügyi költség viseléséről is.

[5] Az elsőfokú bíróság ítélete VIII. r. és X. rendű vádlottak esetében fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett, míg - Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség alább részletezendő észrevétele nyomán - a másodfokú eljárásban a védői fellebbezés visszavonásához történő kifejezett hozzájáruló nyilatkozatok rendelkezésre bocsátását követően ugyancsak jogerőre emelkedett VII. r. és IX. rendű vádlottak vonatkozásában is.

- [6] Az ítélet ellen az ügyész az ítélet kihirdetésekor nyomban I. r., III. r., IV. r. és V. r. vádlottak terhére a büntetés súlyosításáért, a szabadságvesztés tartamának és a pénzbüntetés napi tételszámának felemeléséért, majd három munkanapon belül XI. r. és XII. r. vádlottak terhére a pénzbüntetések mellett végrehajtásában felfüggesztett, börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre ítélsük érdekében is fellebbezést jelentett be.
- [7] A tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített fellebbezési nyilatkozatok szerint I.r. vádlott és védője a büntetés enyhítéséért, II. r. vádlott a büntetés enyhítéséért, míg védője teljeskörűen, III. r. és IV. r. vádlottak és védőik teljeskörűen, V. r. vádlott és védője felmentésért, VI.r. vádlott az ok megjelölése nélkül, védője a büntetés enyhítése érdekében, előzetes mentesítésért és a pénzbüntetés enyhítése érdekében, VII. r. IX. rendű vádlottak védője a büntetések enyhítéséért, és előzetes mentesítés alkalmazása érdekében, XII. rendű vádlott védője, valamint XIII. rendű vádlott és védője teljeskörű fellebbezést jelentett be.
- [8] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.622/2019/4. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta.
- [9] Elöljáróban VII. r. és IX. r. vádlottak vonatkozásában észrevételezte, hogy a védők által a fentiek szerint bejelentett fellebbezést a védő ugyan visszavonta, ám az iratok között nem lelhető fel az érintett vádlottak részéről a fellebbezés visszavonásához hozzájáruló jognyilatkozat.
- [10] Ezt a másodfokú eljárásban a vádlottak pótolták, kifejezésre juttatva, hogy a védőjük kifejezett egyetértésükkel vontak vissza a javukra bejelentett jogorvoslatát, ekként az elsőfokú ítélet felülbírálatára reagjuk nem terjedt ki.
- [11] Emellett az ügy érdemében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a bevezető részben ugyan nem tüntette fel, de 2018. szeptember 25. napjától kezdődően törvényesen folytatta az eljárását ülnökök közreműködése nélkül, mivel a büntető ügy tárgya nem gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmény volt.
- [12] A perrendi szabályokat nagyrészt megtartotta, olyan eljárási szabályszegést nem követett el, mely a felülbírálat akadályát képezhette volna.
- [13] Ugyanakkor jelezte, hogy II. r. vádlott védője az ítélet ellen teljeskörű, vagyis a tényállást és a jogi minősítés egyaránt támadó jogorvoslati nyilatkozatot terjesztett elő, ekként nem volt helye álláspontja szerint az II. tényállási pontra vonatkozó rövidített indokolásnak. Ezt a szabályszegést azonban a tárgyalási jegyzőkönyvben is rögzített szóbeli indokolás alapján kiküszöbölhetőnek látta.
- [14] Meglátása szerint a törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének is eleget tett, beszerzett és megvizsgált minden olyan bizonyítékot, mely a tényállás megalapozottságához elengedhetetlen volt. A történeti tényállást kis részben a vádtól eltérően állapította meg, amely V. r. vádlott javára a IV. tényállási pontot érintően helytálló volt.
- [15] A történeti tényállást mentesnek tartotta a megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, a személyi rész is mindössze annyiban látta hiányosnak, hogy XII. rendű vádlott esetén feltüntetett elítélés nem tartalmazza az elkövetés időpontját, melyet pótolni szükséges.
- [16] A törvényszék indokolási kötelezettségének túlnyomórészt eleget tett, a fentiek szerint az két, a szóbeli indokolás alapján kiegészíthető hiányosságot tartalmaz.
- [17] Egyrészt a II. tényállási pont kapcsán -II. r. vádlott védője által bejelentett fellebbezésre figyelemmel - a bizonyítékok értékelésére vonatkozó indokolást pótolni kell, és e körben rögzíteni szükséges XI. r. vádlott nyomozati vallomását.
- [18] Másrészt a mérlegelő tevékenységéről számot adott ugyan, de ott elmulasztotta rögzíteni, hogy nem csupán a titkos információgyűjtés eredménye használható fel törvényes bizonyítékként, hanem a titkos adatszerzés során megszerzett bizonyítékok is.
- [19] Ezen túlmenően az indokolás az 52. oldal első bekezdés második sorában egy elírást tartalmaz, mert az ott megjelölt terhelő tanúk alatt vádlottakat kell érteni.
- [20] A formai hibáktól eltekintve a bizonyítékok értékelését helytállónak, a logika szabályainak

megfelelőnek tartotta.

[21] Az elsőfokú bíróságnak a vádlottak bűnösségére vont következtetése álláspontja szerint okszerű, és a cselekmények minősítése is egy kivétellel, jogi indokaival együtt törvényes.

[22] Rámutatott, hogy a IV. tényállási pontban V. r. vádlott esetében téves az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy a vádlott terhére nem róható 2013. június

- helyesen - 11-i cselekmény nem esik önálló jogi értékelés alá (és ezért felmentő rendelkezést sem kell hozni).

[23] Az ügyészség ugyanis a vádlottat 3 rendbeli cselekménnyel vádolta meg a III. és IV. tényállási pontok alapján, melyből a IV. tényállási pontban a vád szerint rögzített három különböző elkövetési időpontban megvalósított cselekmény közül a 2014-ben elkövetettek minősülnek folytatólagosan elkövetettnek. Így a 2013-as cselekmény tekintetében - mivel az eleve nem esett a folytatólagosság alá - az elsőfokú bíróságnak felmentő rendelkezést kellett volna hozni. Ez az anyagi és eljárási szabályszegés álláspontja szerint azonban akként küszöbölhető ki, hogy a másodfokú eljárásban részfelmentés mellett a vádlott cselekményeit helyesen két rendbelinek kell minősíteni, melyből egy folytatólagosan elkövetett.

[24] A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket véleménye szerint az elsőfokú bíróság helyesen vette számba, azonban tévedett a joghátrányok megválasztásakor, mert az ügyészi fellebbezéssel érintett vádlottak esetében a büntetések eltúlzottan enyhék. A bűncselekmények tárgyi súlyán, és a korrupciós bűncselekmények elszaporodottságán túl a látencia és a hagyományos nyomozati módszerekkel a felderítés nehezítettsége is szükségessé teszi a törvény szigorának alkalmazását.

[25]ül VI. r. vádlott esetén értett egyet a védelmi perorvoslattal, mert a vádlott a teljes körű, feltáró jellegű és a társakat is terhelő tartalmú beismerő vallomására, megbánására, együttműködésére tekintettel szerinte is érdemes az előzetes mentesítésre.

[26] A VII. és IX. rendű vádlottak tekintetében is kifejtette a büntetéssel kapcsolatos álláspontját.

[27] Az ítélet járulékos rendelkezéseit törvényesnek minősítette.

[28] Mindezek alapján azt indítványozta, hogy az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtassa meg, hogy

- V. r. vádlottat 1 rendbeli hivatali vesztegetés elfogadása büntette [Btk. 294. § (1), (3) bekezdés aa) és b) pont] miatt emelt vád alól mentse fel, a 3 rendbeliként minősített cselekményét 2 rendbeli, egy esetben folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés elfogadása büntettének [Btk. 294. § (1) és (3) bekezdés aa) és b) pont] minősítse,
- I. r., III. r., IV. r. és V. r. vádlottak szabadságvesztés büntetésének mértékét és ehhez igazodóan a közügyektől eltiltás tartamát, valamint a pénzbüntetés napi tétel összegét emelje fel,
- XI. r. és XII. r. vádlottakkal szemben a pénzbüntetés mellett végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett, börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztést szabjon ki,
- VI. r. vádlottat pedig részesítse előzetes mentesítésben.

Egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[29] I. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában arra hivatkozott, hogy a vádlott büntetőjogi felelősségét elismerő nyilatkozatát jóval nagyobb súllyal szükséges értékelni, és a büntetésnek a belső arányosság követelményét is tükröznie kellene. Megbánásra, a jelentős időmúlásra, és a számottevőnek nem tekinthető elkövetési értékre figyelemmel az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés mértéke eltúlzott.

[30] Összességében azt indítványozta, hogy az ítéletábra minderre figyelemmel a büntetést enyhítse.

[31] II. r. vádlott védője a vádlott nyilatkozatának egyidejű csatolása mellett bejelentette, hogy a fellebbezést kizárólag a büntetés enyhítése érdekében kívánták bejelenteni, így adminisztrációs elírásnak minősítette az ítélet kihirdetését követően a tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített védői perorvoslati nyilatkozatot.

- [32] Erre tekintettel beadványában fellebbezését kizárólag a joghátrány tekintetében indokolta meg. Hivatkozott e körben a vádlott önmagát és társait egyaránt terhelő, ezáltal a hatóság munkáját is nagymértékben elősegítő beismerő vallomására, melyet szerinte az egyéb enyhítő körülmények mellett nagyobb súllyal szükséges értékelni.
- [33] Érvelt a vádlott azóta is kifogástalan életvezetésével, személyi és családi körülményeire nézve munkaszerződést, a nyugdíjazásával kapcsolatos iratokat mutatott be. Rámutatott, hogy a vádlott - társaival ellentétben - nem a hivatásos állomány tagjaként valósította meg a bűncselekményt, ennek ellenére az elsőfokú bíróság a magatartását velük egyenértékűen súlyosan szankcionálta, figyelmen kívül hagyva ezáltal a belső arányosság követelményét.
- [34] Minderre figyelemmel az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a szabadságvesztés büntetésnek a Btk. 82. §-a alkalmazásával történő enyhítését, annak próbaidőre felfüggesztését, és a kiszabott pénzbüntetés megfizetésére részletfizetés engedélyezését indítványozta.
- [35] III. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában a vádlott vonatkozásában rendelkezésre álló bizonyítékokat részletezte.
- [36] Érvelt azzal, hogy a vádlott kezdettől fogva tagadta a bűncselekmény elkövetését, arra hivatkozott, hogy I. r. vádlott által elkövetett cselekményekről sem volt tudomása.
- [37] Ezzel szemben II. r. és VI. r. vádlottak nyilatkoztak kizárólag akként, hogy az I. r. vádlott távollétében a másik két társához lehetett fordulni, viszont ez mindössze feltételezés, minthogy közvetlenül a III. r. vádlottnak a vádlottak egyike sem juttatott pénzt, és őt nem is keresték.
- [38] Csupán egy videofelvételen szerepel a III. r. vádlott, de ha az ügyészség több felvételt bocsátott volna a bíróság rendelkezésére, azok alapján lehetett volna látni a vádlott folyamatos munkavégzését, így azt is, hogy az ügyben szereplő felvételen semmi szokatlan magatartás nem észlelhető.
- [39] Mindemellett ezen a felvételen szerinte az is látható, hogy a III. r. vádlott egy másik kollégája jelenlétében végzi el az átvizsgálást, aki szintén nem észlelt jogellenes magatartást a III. r. vádlott részéről.
- [40] Az elsőfokú bíróság valójában azt rótta a vádlott terhére, hogy nem tett vallomást, miközben ő csak a törvény adta jogával élt.
- [41] Az elsőfokú bíróság ekként kizárólag közvetett bizonyítékok alapján következtetett a vádlott bűnösségére. Arra viszont, hogy 570.000 forintot kapott az I. rendű vádlottól, még közvetett bizonyíték sem állt rendelkezésre véleménye szerint.
- [42] Ugyanis az I. r. vádlott volt az, aki 30.000 forintot kért alkalmanként arra hivatkozással, hogy társait is bevonja. Ehhez képest a III. r. vádlott soha semmilyen egyeztetésen, megbeszélésen nem vett részt, a pénz tényleges átadására vonatkozó bizonyíték az ügyben nem volt, így az I. r. vádlott hivatkozása nem bizonyított, mert azt akár azért is közölhette, hogy ilyen ürüggyel több pénzt kérhessen magának.
- [43] Az I. r. vádlott vallomását alapján véve kifogásolta, mert bár az elsőfokú bíróság ezen terhelőnek tekintett vallomás alapján állapította meg a III. r. vádlott bűnösségét, a tárgyalás végén a vádirattal egyetértő egymondatos nyilatkozat ilyenek nem lett volna értékelhető. Az elsőfokú bíróság ugyanis nem tett fel kérdés arra vonatkozóan, hogy a vádirattal csak önmagára vagy minden vádlott-társára vonatkozóan egyetértett-e, márpedig ezt az elsőfokú bíróságnak mindenképpen tisztáznia kellett volna ahhoz, hogy a nyilatkozatot más vádlott esetén is értékelhesse.
- [44] Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság a hivatali beosztások nyilvántartását is a vádlott terhére értékelte, holott abból mindössze annyi következik, hogy a III. r. vádlott „rosszkor volt rossz helyen.”
- [45] Érvelt azzal, hogy ő a bírósági folyosón megkérdezte az I. r. vádlottat arról, hogy adott-e és ha igen, mennyi pénzt a III. r. vádlottnak, mire I. r. vádlott azt válaszolta, hogy soha semmit.
- [46] Összességében tehát az elsőfokú bíróság ítélete a III. r. vádlott tekintetében feltevéseken alapul, még

közvetett bizonyíték sem állt rendelkezésre. Mindezek alapján csak azt a következtetést lehet helyesen levonni, hogy III. r. vádlott ártatlan, a bűncselekményeket nem követte el, és ezért felmentését indítványozta.

- [47] IV. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában az elsőfokú bíróság által a vádlott terhére értékelt bizonyítékokat elemezte.
- [48] Elsőként az I. r. vádlott vallomásaival foglalkozva rámutatott, hogy I. r. vádlott valójában érdemi tényfeltáró beismerő vallomást az ügyben soha nem tett. A váddal egyező beismerése pedig jogilag nem tekinthető a Be. szerinti beismerő nyilatkozatnak. Mivel az I. r. vádlott a kollégáival való kapcsolatra, a pénzátadásokra, az elosztásra vonatkozóan semmilyen nyilatkozatot nem tett, és ebben a vádirat sem tartalmazott konkrétumokat. Az elsőfokú bíróság súlyos eljárási szabálysértést követett el, amikor a Be. 524. §-a alapján a nyilatkozatot elfogadó végzést hozott.
- [49] A vádiratból ugyanis nem derül fény arra, hogy az I. r. vádlott a társainak - a III. r. és IV. r. vádlottaknak - konkrétan hol, milyen összegeket és mikor adott át, abban mikor és hogyan állapodtak meg. Az I. r. vádlott ehhez képest mindössze annyit mondott a tárgyalás végén, hogy elfogadja a vádiratot, ez azonban érdemi beismerő nyilatkozatnak nem tekinthető. Ha az volna, akkor már az eljárás elején lehetősége lett volna azt megtenni, azonban mivel csak közvetlenül a perbeszédeket megelőzően tette meg, kizárólag azt akarta ezzel elérni, hogy az elsőfokú bíróság enyhítő körülményként vegye figyelembe beismerését. Ezzel szemben meglátása szerint elvárásként támasztható a beismerő nyilatkozattal szemben, hogy a vádlott részletesen nyilatkozzon és megalapozottan cáfolja a többi tagadó vádlott vallomását, mert csak ilyen esetekben lehet azt beismerő nyilatkozatként értékelni.
- [50] Szerinte azzal is eljárási hibát vétett az elsőfokú bíróság, hogy az elismerő nyilatkozat elfogadását követően további bizonyítást folytatott le és nem különítette el a vádlott ügyét, akivel szemben a tényállás elvileg a továbbiakban nem volt vizsgálható.
- [51] Minderre figyelemmel az volt az álláspontja, hogy a beismerő nyilatkozat nem fogadható el törvényes bizonyítékként, ezért azt az ítéletábra zárja ki a bizonyítékok köréből.
- [52] A II. r. és VI. r. vádlott terhelő nyilatkozatát az elsőfokú bíróság nem értékelte helyesen, minthogy a két vádlott először úgy nyilatkozott, hogy nem tudnak arról, hogy az I. r. vádlottól a IV. r. vádlott bármilyen pénzösszegben részesült volna, és a vallomásaikat később érdemi indokolás nélkül változtatták meg. Így az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően szerinte e vallomásokból nem lehet kétséget kizáróan megállapítani azt, hogy a IV. r. vádlottnak valóban pénzt adott volna az I. r. vádlott.
- [53] Véleménye szerint teljesen életszerűtlen, hogy az I. r. vádlott egy idegen harmadik személynek (a II. r. vagy a VI. r. vádlottnak) beszámoljon a vesztegetési pénz elosztásáról, ellenben életszerű az, hogy a más személyekkel történő osztozkodásra hivatkozás mindössze a saját céljaira magasabb összegű vesztegetési pénz elérését szolgálja.
- [54] Az ügyben folytatott titkos információgyűjtés eredményét sem tartotta felhasználhatónak, mert arra az eljárási szabályok megsértésével került sor. A nyomozó hatóság ugyanis nem tett eleget a haladéktalanság követelményének, a megszerzett információkat gyűjtögette abból a célból, hogy azokat később felhasználhassa. Azt kérte ennek kapcsán, hogy a másodfokú bíróság e bizonyítékot is zárja ki a bizonyítékok köréből.
- [55] Amennyiben azonban mégis felhasználhatónak tartja az ítéletábra a titkos információgyűjtés eredményét, úgy arra mutatott rá, hogy azok a IV. r. vádlottat érintően konkrétumokat nem tartalmaznak. Az ugyanis nem elegendő, hogy bizonyos vádlottak többes számú kifejezéseket használnak I. r. vádlottékkal összefüggésben, ez önmagában azt nem igazolja, hogy I. r. vádlott mellett a IV. r. vádlottat is érteni kell a bűnös kapcsolat kereteiben. Még az a beszélgetés sem elegendő a IV. r. vádlott azonosításához, amelyben a VI. r. vádlott arról tájékoztatta a társát, miszerint beszélt a „kis Ferivel, aki azt mondta, rendben van”. A pénz elfogadásáról ugyanis még ez

esetben sem esik szó.

[56] A kamerafelvételek sem árulkodnak pénz átadásáról vagy elfogadásáról.

[57] A IV. r. vádlott a hivatali visszaélésben elismerte mindvégig a bűnösségét, hiszen azt elmondta, hogy abban hibázott, mikor kötelességét megszegte azzal, hogy az I. r. vádlott, mint felettese utasításait betartva bizonyos személyekkel kapcsolatosan nem szabályszerűen járt el a vámvizsgálatok során.

[58] Annak tényét, hogy a IV. r. vádlott pénzt kapott volna a kötelessége megszegéséért, a nyomozó hatóság igen komoly felderítő tevékenysége ellenére egyetlen bizonyíték sem igazolja. A nyomozó hatóság ellenőrizte ugyanis a vádlott bankszámláit, házkutatást tartott nála, de semmilyen bizonyítékot nem sikerült találni pénzátadásra, pénz átvételére vonatkozóan.

[59] Az elsőfokú bíróság azon megállapítását e körben, hogy III. r. és IV. r. vádlott a korrupciós kapcsolatban az I. r. vádlottal egyenrangú lett volna, téves logikai következtetésen alapuló valótlan tényállításnak minősítette. Álláspontja ezzel szemben az volt, hogy az I. r. vádlott „élet-halál ura volt”, amelyet szerinte jól bizonyít az is, hogy XIII. rendű vádlottnak csupán elegendő volt megemlíteni az I. r. vádlott nevét, és őt máris átengedték vámvizsgálat nélkül. Az is ezt támasztja alá, hogy az I. r. vádlott szabadsága idején a vesztegetési pénzeket a III. r. és a IV. r. vádlottak nem vehették át.

[60] Szerinte az elsőfokú ítélet megalapozatlanságát mutatja a VI. tényállási pont, hiszen a IV. r. vádlott ekkor jelen sem volt, mindössze annyi történt, hogy VI. r. vádlott felhívta, mire ő jelezte, hogy nem dolgozik.

[61] Az elsőfokú bíróság az összecszerűség tekintetében is ellentmondásos megállapítást tett, mert az általa rögzített tényállás szerint 33 alkalommal biztosított jogszabályellenes vámvizsgálatot a IV. r. vádlott, amelyért alkalmanként 10 ezer forintban részesült, ehhez képest 560.000 Ft juttatást állapított meg a terhére törvényszék.

[62] Mindezek alapján indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság változtassa meg, a vádlott bűnösségét hivatali visszaélés büntetében állapítsa meg.

[63] A büntetés körében hangsúlyozta, hogy a vádlott a fentiek szerint teljeskörű beismerő vallomást tett, a cselekményét megbánta, munkáját, hivatását elvesztette, így a büntetőeljárás az életében súlyos törést okozott. A két kiskorú gyermeke után tartásdíjat fizet, másik két kiskorú gyermek eltartásáról élettársával közös háztartásában gondoskodik. Kizárólag ő a családfenntartó, autóbusz-vezető munkakörben dolgozik.

[64] Mindezek alapján semmi nem indokolja vele szemben ténylegesen végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabását.

[65] Erre tekintettel próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását, a pénzbüntetés és a vagyonelkobzás mellőzését, és a vádlott előzetes mentesítésben részesítését indítványozta.

[66] V.r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában ugyancsak az elsőfokú bíróság által a vádlott vonatkozásában értékelt bizonyítékok részletekbe menő elemzésével foglalkozott.

[67] Először külön-külön, majd az egyes tényállási pontokra vonatkoztatva is bemutatta a bizonyítékokkal összefüggő álláspontját.

[68] A III. tényállási pont kapcsán szerinte az I. r. vádlott vallomásából az elsőfokú bíróság elmulasztotta értékelni azt a részt, miszerint nevezett elmondta, hogy V. r. vádlott kapcsán nem tud nyilatkozni. Álláspontja szerint ez a nyilatkozat teljes mértékben elfogadható, hiszen az összhangban áll az V. r. vádlott tagadásával.

[69] A II. r. és VI. r. vádlott vallomására ezzel szemben ítéleti tényállás nem alapozható. Ennek oka, hogy a két vádlott a vallomását nyilvánvalóan egyeztetette, a II. r. vádlott az V. r. vádlottal való találkozó szervezésére ellentmondó nyilatkozatokat tett, és nem is feltárható a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, hogy arra konkrétan sor került-e, és ha igen, mikor.

[70] Az elsőfokú bíróság ugyan megállapította, hogy e személyes találkozóra 2015. március 18-án -

vagyis a VIII. rendű vádlott érkezésekor - került sor, ezzel szemben március 13. és március 15. is felmerülő lehetséges időpont.

- [71]ár a 2015. március 13-án rögzített telefonbeszélgetés során egyértelműen korrupciós cselekmények elkövetésére derül fény, a nyomozó hatóság nem gondoskodott további közvetlen bizonyíték beszerzéséről. Így az V. r. vádlott találkozó létrejöttét tagadó vallomása bizonyossággal nem cáfolható.
- [72] Ellentmondásosak a II. r. vádlott nyilatkozatai a VIII. rendű vádlott adatainak rendelkezésre bocsátásának módját tekintve is.
- [73] Semmilyen objektív vagy közvetlen észlelésen alapuló személyi bizonyíték nincsen arra véleménye szerint, hogy az V. r. vádlott ténylegesen figyelte a volna VIII. rendű vádlott érkezését.
- [74] Az ítélet 52. oldalán az elsőfokú bíróság azt rögzítette, hogy a terhelő tanúk vallomását fogadta el, holott semmilyen érdemi terhelő vallomást egyetlen tanú sem tett e tényállás kapcsán. Ez meglátása szerint egyáltalán nem minősíthető egyszerű elírásnak, vagyis a hiba az elsőfokú bíróság terhelő tanúvallomások értékelésének elmulasztásában keresendő.
- [75] Szerinte a gyakorlatban számtalan olyan szituáció fordul elő, hogy egyik gyanúsított valamilyen nem ismert belső motivációból adódóan beismerő vallomást tesz, így nem helytálló az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a II. r., illetve a VI. r. vádlottak nem ismerték volna el olyan bűncselekményekben való részvételüket, amelyeket valójában nem követtek el.
- [76] Emellett e vádlottak kihallgatásával kapcsolatban eljárési aggályok is támaszthatók, mert gyakran előfordult, hogy a hatóság eljáró tagja olyan kérdést tett fel az akkor hatályos Be. 180. § (1) bekezdésével ellentétben, amely nem bizonyított tény állítását is magában foglalta. Az ily módon beszerzett bizonyítási eszköz bizonyítékként nem értékelhető a Be. 167. § (5) alapján.
- [77] Példaként említette a II. r. vádlott 2015. szeptember 24-én kihallgatási jegyzőkönyvét, melyben a látszólag törvényes, valójában azonban álláspontja szerint az adatokat önkényes módon kombináló kérdést tett fel a hatóság (fellebbezés 18. oldal). Ezt követően tette meg az ezzel egyező terhelő vallomását a II. r. vádlott és csak ezután tárták elé a VIII. rendű terhelttel való találkozó időpontjára vonatkozó bizonyítékokat.
- [78] Így ugyan léteznek bizonyítékok, amelyek felvetik a terhelt felelősségét e tényállási ponttal kapcsolatban, de minden kétséget kizáróan nem igazolják a vádlott bűnösségét.
- [79] A IV. tényállási pont vonatkozásában kiemelte, hogy tanú1 soha nem kereste fel V. r. vádlottat hamis márkajelzéssel ellátott ruházati termékek behozatalával kapcsolatban, mert erre vonatkozó bizonyíték nincs.
- [80] Tanú1 számos olyan esetben is összefüggésbe hozta a cselekményét IV. r. vádlottal, amelyek a vádban nem szerepeltek.
- [81] Ez esetben sincsen konkrét, objektív vagy közvetlen észlelésen alapuló bizonyíték arra nézve, hogy V. r. vádlott figyelemmel kísérte volna tanú1-et 2014. október 5. és november 29. napján, és az sem ismert, hogy mikor és hogyan, pontosan hol fizetett tanú1.
- [82] A tanú „diffúz és konfúz” vallomása álláspontja szerint minden tekintetben megbízhatatlan. Szavahihetőségét nagyban jellemzi, hogy olyan időpontot is megjelölt, amikor V. r. vádlott nem volt szolgálatban. Az elsőfokú ítélet e tekintetben elírást és iratellenes megállapítást is tartalmaz (a kérdéses időpontot „20013.” június 13-ban jelölve meg 2013. június 11-vel szemben), mindenesetre álláspontja szerint tény, hogy tanú1 ezen időpont tekintetében legalábbis gondatlanságból elkövetett hamis vádat valósított meg.
- [83] Éppen tanú1 értékelhetetlen vallomására figyelemmel aggályos azon ítéleti megállapítás is, hogy V. r. vádlott általa is ismert hamis termékek behozatalát biztosította figyeléssel és nem konkretizált módszerrel kivitelezett segítséggel.
- [84] Ezen túlmenően a titkos megfigyelés során beszerzett beszélgetések egyike sem hozható összefüggésbe V. r. vádlott kapcsán bűncselekmény elkövetésével.
- [85] Álláspontja szerint a VI. r. vádlott és tanú2 sms-váltása az ítélet 35. oldalán kifejtett jogi érvek

analógiájával kirekesztendők a bizonyítékok köréből, mivel a tanú az eljárás tárgyalási szakaszában a vallomástételt megtagadta, így bizonyítékként nem lehet értékelni az általa folytatott beszélgetések tartalmát sem.

[86] Tanú³ határozottan tagadta, hogy V. r. vádlottnak bármikor is előnyt adott volna, ezen túlmenően pedig az elsőfokú bíróság - erre irányuló vád hiányában - nem állapíthatott volna meg olyan tényeket a tanú esetében, melyek bűncselekmény elkövetésére utalnak.

[87] Ugyanilyen megállapításokat tett tanú⁴ tanúvallomásával kapcsolatban is, aki szintén semmilyen értékelhető adattal nem szolgált V. r. vádlottra nézve.

[88] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak tanú³ és tanú⁵ tanúk felelősségére vonatkozó megállapításai nem állnak összhangban a Be. 6. §-ával, mert azokkal a vádon túlterjeszkedett, ezért azokat is ki kell rekeszteni a bizonyítékok köréből.

[89] Sem a lehallgatási anyagok, sem a megfigyelés, sem pedig a videófelvevételek nem rögzítenek ezen túlmenően V. r. vádlotról semmilyen bűncselekményt bizonyító adatot.

[90] Ekként a vádlott felelőssége tekintetében a rendelkezésre álló bizonyítékok nem alkalmasak minden kétséget kizáróan a büntetőjogi felelősség bizonyítására, a rendelkezésre álló adatok meglátása szerint sokkal inkább ártatlanságát támasztják alá.

[91] Az elsőfokú ítéleti tényállás részbeni megalapozatlansága kiküszöbölhető véleménye szerint a másodfokú eljárásban, és ezáltal az ítélet megváltoztatását és V. r. vádlott elsődlegesen bűncselekmény, másodlagosan pedig bizonyítottság hiányában történő felmentését indítványozta.

[92] Végső indítványa a büntetés enyhítésére, a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre felfüggesztésére irányult.

[93] E körben azt hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a váddal egyező jogi minősítést fogadta el, ellenben mindenféle indokolás nélkül rögzítette, hogy a cselekményt a vádlott bünszövetségben követte el. Mivelhogy ennek minden ténybeli alapja hiányzik, így mellőzni szükséges.

[94] Minderre figyelemmel a kétszeres minősítés is mellőzendő a súlyosító körülmények köréből.

[95] Álláspontja szerint nem tekinthető súlyosító körülménynak a cselekmény elszaporodottsága sem, e körben az elsőfokú ítélet alaptalanul hivatkozik köztudomásra, és ezen túlmenően semmilyen statisztikát nem hívott fel segítségül. Minthogy olyan adat tehát nem is állt rendelkezésre, amely igazolná a korrupciós esetek számának az elmúlt időszakhoz képesti növekedését, súlyosító körülményként ilyen nem értékelhető.

[96] A főügyészség felmentésre irányuló indítványával egyetértett, ezért véleménye szerint a folytatólagoasságot is mellőzni kell a súlyosító körülmények köréből.

[97] Ezzel ellentétben viszont nyomatékos enyhítő körülményként veendő figyelembe a vádlott javára hosszú szolgálati útja, dicséretei, elismerései, továbbá a személyi körülmények között az, hogy eltartja beteg édesanyját, kiskorú gyermeke után tartásdíjat fizet, és támogatja a súlyos betegségben szenvedő testvérét is. Erre vonatkozóan orvosi dokumentációkat csatolt. További kisebb súlyú enyhítő körülményként kérte figyelembe venni az elsőfokú ítélet óta bekövetkezett időmúlást.

[98]ítási alapul példaként hivatkozott a Kúrián a közelmúltban született döntésre, amellyel a bíróság a vádlottat közel 15 milliárd Ft-ra vonatkozó hűtlen kezelés miatt szabadságvesztésre ítélte. Ehhez képest a V. r. vádlottat érintő elkövetési érték mindössze 70 ezer forint.

[99] VI. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában a vádlott javára jelentkező enyhítő körülményeknek adott hangot. Kiemelte, hogy a vádlott mindvégig együttműködő magatartást tanúsított, a cselekményét következetesen beismerte, feltáró és részletes vallomást tett. Mindezzel arra törekedett, hogy hibáját jóvá tegye, a cselekmény elkövetését mélységesen megbánta. Ezen túlmenően az igen jelentős időmúlás is a javára értékelendő, és az, hogy két kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, továbbá büntetlen előéletű. Álláspontja az volt, hogy az elsőfokú bíróság a belső arányosság követelményét nem alkalmazta megfelelően, így mindenekelőtt a szabadságvesztés tartamának csökkentését kérte.

- [100] Az elsőfokú bíróság indokolásával ellentétben úgy ítélte meg, hogy a vádlott személyi körülményeire és az eljárás során tanúsított magatartására figyelemmel érdemes az előzetes mentesítésre. E körben bizonyítékként csatolta a vádlott munkaszerződését, mellyel igazolni kívánta, hogy a vádlott cégl-nél olyan munkakörben áll alkalmazásban, amely megköveteli a büntetlen előéletet.
- [101] Ezen túlmenően kérte a pénzbüntetés napi tétel számának csökkentését is. Arra hivatkozott, hogy amennyiben az ügy a férje, vagyis a II. r. vádlott vonatkozásában végrehajtandó szabadságvesztéssel zárul, úgy át kell vennie a családfenntartó szerepet, ami további jelentős terheket róna a pénzbüntetés megfizetésével a vádlott családjára.
- [102] Végezetül a pénzbüntetés megfizetésére részletfizetés engedélyezését is indítványozta.
- [103] XIII. r. vádlott védője írásban fellebbezését változatlanul fenntartva mindenekelőtt az elsőfokú ítélet indokolásának hiányosságaira hivatkozott.
- [104] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta magyarázatát adni annak, hogy a vádlott szűrőpróbaszerű ellenőrző tevékenysége megfelel-e a törvényi előírásoknak vagy sem. Az ügyészség által értékelni kért videofelvételen meglátása szerint az látszik, hogy a VIII. r. vádlott csomagjai közül a vádlott csak a kisebbeket nyitotta ki, melyből szerinte az következik, hogy a vádlott nem tudta és nem is tudhatta, hogy a VIII. rendű vádlott nagyméretű bőröndjei pontosan mit tartalmazhatnak. Ekként nem állapítható meg, hogy a vádlott szemet hunyt volna a VIII. r. vádlott csomagjai felett.
- [105] Ő is osztotta azt az álláspontot, hogy egy vádlott rövid, bűnösséget elismerő nyilatkozata az ügyben bizonyítékként nem vehető figyelembe.
- [106] Szerinte ugyanis akkor, ha az eljáró bíróság a bűnösséget elismerő nyilatkozat kapcsán a Be. 504. § (2) bekezdés c) pontja szerinti vizsgálatot elvégzi, vagyis meggyőződik arról, hogy a beismerő nyilatkozatot az eljárás ügy iratai alátámasztják-e, a törvény felhatalmazásával prejudikál.
- [107] A Budapest Környéki Törvényszék eszerint járt el, a hiba nem a bíróságnál, hanem a jogszabályban keresendő.
- [108] Minderre figyelemmel elsődlegesen azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a vádlottat az ellene emelt vád alól büncselekmény hiányában mentse fel.
- [109] Másodlagosan az ítélet meghozatala előtt forduljon az Alkotmánybírósághoz az általa felvázolt jogi probléma kapcsán annak tisztázása céljából, hogy többvádlottas ügyben azon terhelteknek, akik nem éltek az elsőfokú eljárás során a Be. 524. § (1) bekezdésében foglalt jogukkal, mennyiben sérül a tisztességes eljáráshoz való joguk.
- [110] Harmadlagos indítványa pedig a kiszabott büntetés enyhítésére irányult, és egyúttal részletfizetés engedélyezését is kérte.
- [111] A másodfokú nyilvános ülésen az ügyész VII. és IX. r. vádlottat érintő, továbbá II. r. vádlott védőjének a fellebbezése egyértelműsített - csak a joghátrányt támadó - irányára figyelemmel a II. tényállási pontra vonatkozó (e tekintetben a rövidített indokolást kifogásoló) indítványai kivételével az átiratában foglaltak szerint az ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta.
- [112] Az írásban kifejtett érvelésén túlmenően részletesen foglalkozott a titkos információgyűjtés (TIGY) és a titkos adatszerzés (TASZ) eredményének bizonyítékkénti értékelhetőségével.
- [113] A TIGY-gyel kapcsolatban azt a kifogást tették egyes védők, hogy túl hosszúak voltak a lehallgatások, illetve a haladéktalanság követelményének nem felelt meg a feljelentés.
- [114] A rendelkezésre álló iratokból szerinte megállapítható, hogy a feljelentést a Nemzeti Védelmi Szolgálat 2014. október 1-jén tette és a nyomozást még aznap a Központi Nyomozó Főügyészség elrendelte. A nyomozás elrendelésének alapjául a Nemzeti Védelmi Szolgálat által folytatott TIGY eredménye szolgált, amely azért használható fel aggálytalanul, mert az akkor hatályos Be. szabályainak megfelelően történt az elrendelése, a lefolytatása, a feljelentés megtétele, illetőleg ezt követően került sor az alkalmasság és a felhasználhatóság engedélyeinek a beszerzésére, valamint a

Fővárosi Törvényszék elnökének az igazolása is rendelkezésre állt.

- [115] A Nemzeti Védelmi Szolgálat azért kezdett titkos nyomozásba, mert 2013. október 10-én olyan információjuk volt a BRFK Felderítő Főosztályától, miszerint VII. r. vádlott ország1-ből repülővel rendszeresen aranyat hozat be illegálisan; ebben közreműködik XI. r. vádlott és felesége, valamint VIII. r. vádlott, akik felváltva utaznak ki ország1-be. E személyek kapcsolatban állnak II. r. vádlottal, aki repülőtér1-en dolgozó ismeretlen vámosokon keresztül intézi, hogy ellenőrzés nélkül áthozhassák az aranyat a terminálon. A bűncselekmény megállapításának vagy kizárásának az eldöntéséhez rendelte el a Nemzeti Védelmi Szolgálat a titkos nyomozást. Ennek során - többek között - az derült ki 2013. októberben és novemberben, hogy a II. r. vádlott felesége repülőtér1-egy nem vámosként hivatásos állományban dolgozik, hanem a reptér utasforgalmi terminálján áll alkalmazásban.
- [116] A TIGY keretében engedélyezett lehallgatások I., II., VI., VII., IX. és X. r. vádlottakkal szemben folytak, a II. és IX. r. vádlottakra két-két hívószámra is.
- [117] Mindegyik vádlottra, illetve a II. és a IX. r. vádlott egyik-egyik hívószámára adott engedélyek jóval meghaladták a 180 napot.
- [118] A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 71. § (3) bekezdése szerint maximum kétszer 90 napig volt jogszerű az engedélyezett lehallgatás.
- [119] A nyomozó ügyészség ahhoz, hogy a bizonyítékkénti felhasználhatóság megállapítható legyen, a felhasználásra való alkalmasság megállapítását kérte a nyomozási bírótól olyan esetekben, amikor a 180 nap adott vádlottnál már letelt, de egy másiknak 180 napon belül rögzített beszélgetéseiben rá nézve is terhelő adat merült fel. A régi Be. 206/A. § (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott feltételek teljesülésére figyelemmel, a Be. 206/A. § (3) bekezdése alapján az ügyészség indítványt tett a nyomozási bíróhoz azzal az indokolással, hogy kétségtelen, hogy a titkos információgyűjtés egyes esetekben meghaladta a 180 napot, azonban ez a körülmény a bizonyítékként való felhasználásra való alkalmasságot nem érintheti akkor, ha a TIGY bármelyik másik érintettel szemben a törvényes határidőn belüli.
- [120] A nyomozási bíró 2014. október 30. napján kelt végzésével a TIGY eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználásra való alkalmasságát megállapította, majd újabb indítványra - amelyben azonban már csak 180 napon belüli beszélgetések voltak - a felhasználási engedélyt is megadta 2014. december 11-én.
- [121] XI. r. vádlott esetében volt egyetlen olyan beszélgetés, amely a 180 napot meghaladta, de ezt a törvényszék nem is emelte a bizonyítékok sorába, ennek a szóbeli indokolása az 51. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal első mondatában olvasható.
- [122] Összességében az volt az álláspontja, hogy a TIGY eredménye törvényes bizonyítékként az eljárásban felhasználható volt, tehát nem követett el eljárási szabálysértést azzal az elsőfokú bírósággal, hogy figyelembe vette a bizonyítékok értékelésekor.
- [123] A titkos adatszerzés kapcsán rámutatott, hogy miután 2014. október 1-jén a nyomozást elrendelték, azt követően is folytak telefon-lehallgatások, mégpedig I., II., VI., VII., IX., X., illetve a VIII. r. vádlottak különböző hívószámaira. Az engedély a hét vádlott esetében az akkori Btk. 293. § (1) és (2) bekezdés szerinti folytatólagosan elkövetett kötelességszegésre irányuló hivatali vesztegetés büntetnének gyanúja miatt került kiadásra. A TASZ a célját elérte, így annak eredménye a nyílttá tételt követően a Központi Nyomozó Főügyészség által folytatott nyomozás iratában elhelyezésre került és bizonyítékként a beszerzése idején hatályos régi Be. 206. § (5) bekezdése alapján azok vonatkozásában is felhasználható, akik telefonjára nem volt lehallgatási engedély, de az engedélyben szereplő vádlottakkal telefonbeszélgetést folytattak.
- [124] A Nemzeti Védelmi Szolgálat a TIGY időszakában önállóan, a TASZ ideje alatt pedig a nyomozó ügyészséggel együtt találkozókat figyelt meg, eseményeket rögzített kép- és hangfelvétellel. Rögzítették többek között a VIII., IX. és X. r. vádlottak pénzátadását a II. r. vádlottnak, a II. és a VI. r. vádlottak pénzátadását az I. r. vádlottnak.

- [125] Véleménye szerint fontos bizonyítékot képeztek még a reptéri biztonsági kamerák felvételei is, amelyek a XIII. r. és a VIII. r. vádlott esetén a VI. tényállási pontban, míg a III. és IV. r. vádlottak tevékenységét a IX. r. vádlottal szemben az I. tényállási pontban jól megítélhetővé teszik.
- [126] A büntetés kiszabásával összefüggésben utalt arra, hogy azon vádlottak esetében, akik végrehajtandó szabadságvesztést kaptak (I., III., IV. és V. r. vádlott), a büntetést 2 és 12 év között lehet kiszabni, aminek középértéke 7 év. A kiszabott büntetések oly mértékben térnek el a középértéktől, hogy visszatartó hatással nem bírnak sem az egyéni megelőzés szempontjából, sem pedig a hasonló hivatali beosztást betöltő potenciális elkövetők vonatkozásában.
- [127] Ugyanez vonatkozik véleménye szerint a pénzbüntetések napi tétel számára és összegére is. Az elsőfokú bíróság nem indokolta meg azt sem, hogy miért a napi tétel összegének minimumát szabta ki a vádlottakkal szemben.
- [128] A XI. és XII. r. vádlottak esetén enyhítő szakasz alkalmazásával szabott ki pénzbüntetést az elsőfokú bíróság, azonban korrupciós jellegű bűncselekmény esetén nincs indok erre. Azt szabadságvesztés büntetés mellett kellett volna kiszabnia, amely viszont az enyhítő körülményekre tekintettel végrehajtásában felfüggeszthető.
- [129] Mindezek alapján az írásbelivel egyező végindítványt tett az elsőfokú ítélet megváltoztatására.
- [130] I. r. vádlott védője a fellebbezését fenntartva ismét hangot adott a vádlott javára szóló enyhítő körülményeknek. Az írásban felhozott indokait kiegészítette azzal, hogy a bűncselekmény kiemelkedő tárgyi súlya a jelen esetben nem érvényesül, így az súlyosító körülményként nem értékelhető. Álláspontja szerint a bűncselekmény tárgyi súlyát abban az esetben lehet a vádlott terhére írni, ha a jogalkotó által meghatározott büntetési tételkereten belül az adott bűncselekmény kiemelkedőbb súlyt képvisel, ez azonban a jelen esetben nem áll fenn.
- [131] Az ügyész által hivatkozott látencia és a felderítései nehézségek sem eshetnek a vádlott terhére.
- [132] Összességében indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés enyhítésén túlmenően állapítsa meg, hogy a vádlott a Btk. 38. § (3) bekezdése alapján a büntetése fele részének kitöltése után feltételes szabadságra bocsátható, és a 35. § (2) bekezdésével enyhébb végrehajtási fokozatot határozzon meg büntetlen előéletére és kifogástalan életvezetésére figyelemmel.
- [133] I.r. vádlott saját védelmében 27 éves elhivatott utasforgalmi munkájáról, annak eredményességéről - az általa kiszabott tízmilliós nagyságrendű bírságról - segítőkészségéről, kedvező emberi tulajdonságairól, és társadalmilag hasznos tevékenységéről beszélt (előadva, hogy rendszeres véradó).
- [134] II. r. vádlott védője az írásbeli fellebbezésének indokolásával mindenben egyező nyilatkozatot tett, hangsúlyozva, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés a vádlott életvezetését hátrányosan befolyásoló, megtorló jellegű büntetés.
- [135] Megismételve indítványát, a szabadságvesztés mértékének mérséklését, próbaidőre történő felfüggesztését kérte. Ezen túlmenően érvelt azzal is, hogy ugyanazon nyomatékos enyhítő körülmények, amelyekre figyelemmel az ügyészség elfogadta a VI. r. vonatkozásában a mentesítés iránti fellebbezést, a II. r. vádlott esetében is fennállnak, azzal, hogy a cselekményben betöltött szerepét tekintve mindezek arra adnak alapot, hogy a másodfokú bíróság lényegesen enyhébb büntetést alkalmazzon.
- [136] II. r. vádlott saját védelmében a védőjéhez csatlakozott.
- [137] III. r. vádlott védője ugyancsak a beadványával mindenben egyező perbeszédében ismét annak adott hangot, hogy a vádlott elítélésére kizárólag a szolgálati beosztások és az I. r. vádlott nem ellenőrizhető, közvetetten a II. r. és VI. r. vádlottak részéről tolmácsolott megállapodása, a

munkatársaira hivatkozással több pénz kérésére irányuló nyilatkozata, valamint olyan bizonyítékok alapján került sor - az egyetlen videofelvétel és hangfelvétel alapján -, melyek egyike sem tartalmaz arra vonatkozó kétséget kizáró adatot, hogy a vádlott bárkitől is pénzt kért, elfogadott vagy kapott volna. Ezt meghaladóan is érthetetlen, hogy hogyan került megállapításra a vagyoneklobzás összege, mikor még az sem bizonyított az ügyben, hogy pontosan ki, mikor, milyen összeget adott át a vádlott részére.

A jogorvoslati indítványa változatlanul kizárólag a felmentésre irányult.

[138] Előadta továbbá, hogy a vádlott vagyona csökkent, amennyiben a gépjárművüket már értékesítették, viszont kizárólagos családfenntartóvá vált.

[139] III. r. vádlott felszólalásában a védőjéhez csatlakozott. Kérdésre előadta, hogy vámügyintézőként egy gazdasági társaságnál nem hivatásos állományban áll alkalmazásban.

[140] IV. r. vádlott védője a fellebbezése indokolásában foglaltakat részletesen megismételve azzal érvelt, hogy a IV. r. vádlott a hivatali visszaélésben ismerte el a bűnösségét, legfeljebb erre vannak az ügyben kétséget kizáró bizonyítékok, arra nem, hogy a kötelességét anyagi előny fejében szegte volna meg.

[141] Azt kérte az ítéletétől, hogy mérlegelje a büntetés célját, azt, hogy a vádlott élete emiatt jelentősen megváltozott negatív irányba. Elvesztette a munkáját, a megélhetését, a történetek az ő és családja egészségi állapotát is megviselték. Előzetesen, de azóta is dolgozik, igyekszik az életben helytállni, sem előtte, sem azóta nem volt más eljárás vele szemben.

[142] Álláspontja szerint önmagában az eljárás elérte a megelőzési célokat, a repülőtéren ugyanis a bűncselekményekről mindenki tudott, tudták, hogy az elkövetők elvesztették a munkájukat, a házkutatásnál a szomszédok, valamint a médiából szinte mindenki értesült a történetekről és annak következményeiről. Az egyéni megelőzést illetően a IV. r. vádlott nem bűnöző, felesleges elzárni attól, hogy a társadalomnak ugyanúgy hasznos tagja lehessen, ezért kérte, hogy a szabadságvesztést enyhítse a másodfokú bíróság, és azt - akár maximális tartamra - próbaidőre függessze fel.

[143] IV. r. vádlott felszólalásában megbánásának adott hangot és személyi körülményeire vonatkozóan nyilatkozott. Előadta, hogy a legkisebb gyermeke tartós beteg, nem járhat óvodába, az élettársa pedig pszichiátriai kezelés alatt áll.

[144] V. r. vádlott védője az írásbeli indokával egyezően tartotta fenn a fellebbezését. Abból annak hangsúlyos pontjait kiemelve foglalkozott elsőként az enyhítésre irányuló indítványával. E körben kiemelte, hogy a bűncselekmény elszaporodottságára vonatkozó konkrét adatok vagy köztudomású tények nem állnak rendelkezésre. Ezzel szemben a vádlott példás szolgálati utat járt be, tartási kötelezettségének tesz eleget, és mindössze 70.000 Ft az az összeg, amely őt terheli.

[145] A felmentésre irányuló indítvány körében annak adott hangot, hogy az ügyben rendelkezésre álló bizonyítékok a másik vámmellenőrzést ellátó váltásra vonatkoztak. Az V.r. vádlott által ellátott szolgálat tekintetében objektív bizonyítási eszközök nem álltak rendelkezésre, a szubjektív személyi bizonyítékok pedig részben ellentmondásosak, részben valótlank. Emellett a három bűnösséget elismerő nyilatkozat a saját felelősségre vonatkoztatható, amelynek másik vádlott terhére történő értékelése szerinte is eljárásjogi aggályokat is vet fel. Mindezek alapján a vádlott büntetőjogi felelőssége kétséget kizáró módon nem állapítható meg.

[146] Véleménye szerint a repülőtéren elkövetett vesztegetési cselekmények nem az általános korrupciós bűncselekmények jellegzetességeivel rendelkeznek, az ott szolgálatot ellátó vámtisztek nem mindegyike követett el bűncselekményt, és az V. r. vádlott is ezen személyi körbe tartozik.

[147] V. r. vádlott saját védelmében is előadta, hogy nem követett el bűncselekményt és felmentését kérte.

- [148] VI. r. vádlott védője az írásbeli indítványával egyezően tartotta fenn a fellebbezését, és egyetértett az ügyész azon indítványával, hogy a vádlott esetében az előzetes mentesítés valamennyi feltétele teljesül.
- [149] VI. r. vádlott a védőjéhez csatlakozott a saját védelmében, egyebekben a személyi körülményei kapcsán előadta, hogy a munkaköri leírásában megjelölt intendáns munkakör temetővezetői feladatokat takar, amelyhez nem követelte meg a munkáltató erkölcsi bizonyítvány rendelkezésre bocsátását.
- [150] XI. r. vádlott védője perbeszédében az ügyészi fellebbezésben foglaltakkal ellenében az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetés kellően szolgálja a büntetési célokat és az megfelel a büntetéskiszabási elveknek és a belső arányosság követelményének is.
- [151] XII. r. vádlott védője a fellebbezését írásban nem indokolta, perbeszédében a felmentés érdekében bejelentett perorvoslatot tekintve arra hivatkozott, hogy a vádlott soha nem ismerte el a felelősségét, és az ellene felhozott két telefonbeszélgetés nem alkalmas a bűnösségének igazolására. Az ellene indult iparjogvédelmi jogok megsértése miatti büntetőügyben felmerült olyan bizonyíték, hogy a vádlott több alkalommal vámot fizetett, és meglátása szerint éppen ezért lehettek nála a házkutatás során lefoglalt ruházati termékek is - mert hiszen azokat jogszerűen birtokolta.
- [152] Másodlagos indítványa a pénzbüntetés mérséklésére irányult.
- [153] XIII. r. vádlott védője perbeszédében az írásbelivel egyező indítványt tett, és elsődlegesen a vádlott felmentését, másodlagosan az eljárás felfüggesztése mellett utólagos normakontroll kezdeményezését indítványozta. Ez utóbbi körében ismét hangot adott a Be. 524.§ alapján alkalmazandó 504.§ (2) bekezdés c) pontjával kapcsolatos alapjogi aggályának, mert ilyen esetekben a bíró úgy hoz döntést, hogy meg sem vizsgálta a bizonyítékokat azok törvényessége, tartalma szempontjából. Márpedig ez a beismeréssel nem érintett vádlottak terhére esik egy többvádoltas ügyben.
- [154] Harmadlagos, enyhítésre irányuló indítványa tekintetében az enyhítő körülményeket sorolta, és hivatkozással arra, hogy a vádlottnak gyermektartásdíjat kell fizetnie, és élettársi kapcsolatából született kiskorú gyermekéről is gondoskodnia kell, a pénzbüntetés részletekben történő teljesítését is kérte.
- [155] XIII. r. vádlott saját védelmében csatlakozott a védőjéhez, annak adott hangot, hogy bűncselekményt nem követett el.
- [156] Az utolsó szó jogán III. r. vádlott a felmentését kérte, IV.r. vádlott az ügyben betöltött szerepét legfeljebb apróbb szívességnek minősítette, és rendezett életvitelének adott hangot.
- [157] Mások az utolsó szó jogával nem kívántak élni.
- [158] A fellebbezések közül egyedül a VI. r. vádlottra vonatkozó védelmi perorvoslat volt részben alapos, és egyetértett az ítélőtábla a fellebbviteli főügyészség V. r. vádlottat érintő indítványával is.
- [159] Mindenekelőtt az ítélőtábla kiemeli, hogy az elsőfokú eljárás során új eljárási törvény (2017. évi XC. törvény, a továbbiakban: Be.) lépett hatályba, melynek 868. § (1) bekezdése szerint a törvény rendelkezéseit - a 868-876. §-ban meghatározott eltérésekkel - a hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell.

- [160] Ennek megfelelően a másodfokú bíróság a kétirányú - köztük a tényállást és jogi minősítést is támadó - perorvoslatokra figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 590.§ (1) és (2) bekezdése alapján, az 590.§ (10) bekezdésére is figyelemmel, a fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljeskörűen felülbírált.
- [161] A felülbírálat terjedelmével összefüggésben kell szót ejteni arról is, hogy a már kifejtettek szerint az - az elsőfokon jogerősen elmarasztalt vádlottakon túlmenően - VII. r. és IX. r. vádlottakra nem terjedhetett ki, és II. r. vádlott és védőjének egyező nyilatkozata alapján a Be. 583.§ (3) bekezdése alapján bejelentett, kizárólag a joghátrányt sérelmező fellebbezések miatt a II. tényállási pont kapcsán a Be. 561.§ (3) bekezdés c) pontjában írt indokolási rész (azaz a bizonyítékértékelő tevékenység) sem volt számonkérhető.
- [162] Az e keretek közötti felülbírálat során az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság döntően megtartotta a perjogi szabályokat.
- [163] A Be. hatályba lépését követően az ügyet a Be. 13.§-a és a 868.§ (2)-(3) bekezdésének figyelembevételével törvényesen folytatta ülnökök közreműködése nélkül, egyesbíróként eljárva.
- [164] Szemben az V. r. vádlott védőjének érvelésével, nem sértette meg a vádhoz kötöttség Be. 6.§ (2) bekezdésében írt szabályát. Azzal ugyanis, hogy az egyes titkos adatszerzés során rögzített beszélgetésekben elhangzottak alapján az ítélet indokolásában tanú³ és tanú⁴ tekintetében jogellenes magatartással kapcsolatos megállapításokat tett, a vádon nem terjeszkedett túl. Ez az eljárási szabály arra vonatkozik, hogy a tényállásában nem állapíthat meg olyan személyre vonatkozó, bűncselekmény megállapítására alapot adó tényeket, akit az ügyészség nem vádolt meg. Nincs ilyen tilalom következésképpen az indokolásra vonatkozóan, nincs elzárva a bizonyítékok szabad értékelése alapján a bíróság attól, hogy általa lényegesnek tartott megállapításokat tegyen olyan személyekre vonatkozóan is, akiket az ügyészség nem vádolt meg. Mindössze attól kell tartózkodnia, hogy azokat a tényállásba is átvezesse, s miután ilyet nem tett, a perjogi rendelkezések sérelme sem áll fenn.
- [165] A korábbi Be. 279.§ (4) bekezdése szerint, és azután a Be. 430.§ szabályainak figyelembevételével engedélyezte a vádlottak részére, hogy a tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondjanak.
- [166] A Be. hatályba lépését követően megfelelő tájékoztatás és kioktatás útján gondoskodott arról, hogy az ily módon távolmaradó vádlottak védőiket kézbesítési megbízással lássák el, és egyéb - az új eljárási törvény adta - terhelti jogaikkal és lehetőségeikkel is tisztában legyenek.
- [167] Mindezzel függ össze a törvényszék azon helyes eljárása is, amikor is a 2018. szeptember 27-i tárgyaláson észlelte, hogy a kézbesítési megbízás a VII. r., IX. r., XII. r. és XIII. r. vádlottak esetén nem felelt meg a teljes bizonyító erejű magánokirat valamennyi követelményének, így az érintett vádlottak távollétében az előző - szeptember 25-i - tárgyalás nem volt szabályszerűen megtartható. Emiatt a tárgyalást a következő napon annak anyagának ismertetésével szabályosan megismételte.
- [168] A fellebbviteli főügyészség indítványában írt megjegyzésre reflektálva ez tehát a teljesen megalapozott magyarázata annak, hogy miért nem tüntette fel a fenti - ülnökök nélkül megtartott - tárgyalás napját a bevezető részben.
- [169] A törvényszék a média fokozott érdeklődése mellett zajló tárgyalások során biztosította a kihallgatott személyek - kiváltképpen a vádlottak - korábbi Be. 74/B. § (1) bekezdésében foglalt hozzájárulási jogát.
- [170] Az elsőfokú bíróság a bizonyításra vonatkozó szabályokat túlnyomórészt megtartotta.
- [171] A gyanúsítottai vallomások felhasználhatóságával összefüggő védői kifogás volt, hogy esetenként

álláspontja szerint a nyomozó hatóság kérdése a korábbi Be. 180. § (1) bekezdése szerinti tilalmakat sértette, és ezért azokat ki kell rekeszteni a bizonyítékok köréből.

[172] A hivatkozott törvényhely értelmében nem tehető fel a gyanúsítottnak a választ, illetőleg nem bizonyított tény állítását magában foglaló, a törvénnyel össze nem egyeztethető ígéretet tartalmazó kérdés.

[173] A védő által példaként idézett kérdés (V. r. védő fellebbezés indokolása 18. oldal) azonban az ítéletábra álláspontja szerint nem ütközik a fenti szabályba.

[174] A Kommentár szerint [Nagykommentár a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényhez - WoltersKluwer Jogtár] a törvény azt írja elő, hogy nem tehető fel a válaszra utaló, körülíró, azt magában foglaló vagy sugalmazó, azaz a választ tartalmazó kérdés. Erre tipikusan eldöntendő kérdés formájában kerül sor, ugyanakkor nem minden igennel vagy nemmel megválaszolható kérdés valósít meg automatikusan eljárási szabálysértést (például, hogy ismeri-e a gyanúsított a gyanúsításban megjelölt személyt; van-e bankszámlája; rendelkezik-e érvényes gépjármű vezetői engedéllyel stb.), csak az olyan, mely útmutatót ad a megválaszoláshoz. Ugyancsak tilalmazott a bizonytalan, avagy valótlan tényállítást tartalmazó kérdés feltevése, mivel az ilyen kérdések is alkalmasak a terhelt befolyásolására, manipulálására. Ekként értékelendő például, ha a kihallgató a terheltől az elkövetést alátámasztó nem létező bizonyítékokra (pl. elkövetés helyszínén rögzített ujjnyom, őt felismerő tanú, társak beismerése) vár magyarázatot. Tilos a törvénnyel össze nem egyeztethető ígéretet (kedvező elbírálás vagy a kényszerintézkedés megszüntetésének kilátásba helyezése, kedvezmények felajánlása stb.) tartalmazó kérdés feltevése, de értelemszerűen ilyen ígéret közlése is.

[175] Ehhez képest az, hogy a kihallgató ügyész a terhelt korábbi beismerése nyomán kihallgatott VII. r. vádlottól szerzett információkat, valamint az egyéb (beosztásra, légi járatokra) vonatkozó bizonyítékokat felidézve azt a kérdést intézi a II. r. vádlotthoz, miszerint „Kérem mondja el, hogy ezen alkalommal melyik vámossal vette fel a kapcsolatot, mit kért tőle és a VIII. r. vádlottól átvett pénzből juttatott-e, és ha igen, mennyit ennek a személynek?”, semmilyen módon nem sugalmazza a választ, és nem alkalmas a gyanúsított más módon történő befolyásolására sem.

[176] A kérdés nem eldöntendő jellegű, a választ nem tartalmazza, és más tilalmazott nyomásgyakorlást sem kísérel meg, ekként nem volt törvényi akadály annak, hogy II. r. vádlott választát (melyet egyébként mindvégig fenntartott) a bíróság figyelembe vegye.

[177] Egyes védelmi érvelésekkel ellentétben szabályszerűen fogadta el végzésével a váddal egyező bűnösséget elismerő vádlotti nyilatkozatokat.

[178] A Be. 524.§-a (és az utaló szabállyal alkalmazandó 504.§) szerinti törvényszöveg „beismerő nyilatkozatról” szól, ami kétségkívül nem pontosan fedi a Be. 165. § b) pontjában meghatározott terhelti vallomást, attól egyszerű szóhasználatában is különbözik.

[179] Általában is elmondható, hogy a büntetőeljárásban a nyilatkozatok és a vallomások jogi természete nem feltétlenül egy és ugyanaz. A törvény számtalan helyen használja a nyilatkozat kifejezést, így - a teljesség igénye nélkül - például:

- a 177. § (3) bekezdése annak minősíti a tanú tanúzási figyelmeztetésre adott válasz jegyzőkönyvezésének elmaradása esetén az olyan közlését, amellyel tanú a tanúzási figyelmeztetés után a közlését fenntartja;
- a 359. § (5) bekezdése az eljárási cselekményen jelenlévők bármelyikének az indítványa nyomán az eljárás során felmerült valamely körülménynek vagy ott elhangzott nyilatkozatnak a jegyzőkönyvezési kötelességét írja elő;
- a 370. § (2) az ügyészség vagy nyomozó hatóság a nyomozás során hozott határozat ellen bejelentett panaszt - amennyiben azt nem tartja alaposnak - a panaszra vonatkozó nyilatkozatával együtt felterjeszti a panaszt elbíráló ügyészséghez;
- a 371. § (1) bekezdése a pótmagánvádló magánindítványát minősíti nyilatkozatnak;

- a 378. § (2) a magánvádló magánindítványának fogalmát meghatározva rendelkezik akként, hogy annak kell tekinteni a magánindítvány előterjesztésére jogosult feljelentését és bármely olyan nyilatkozatát, amely szerint az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását kívánja;
- a 406. § (1) szerint a gyanúsítottat a kihallgatása során nyilatkoztatni kell arra, hogy az ügyészség által kilátásba helyezett intézkedést vagy határozatot, továbbá annak feltételeit elfogadja-e;
- a 413. § (2) szerint, ha a gyanúsított vagy a sértett a közvetítői eljárás lefolytatását indítványozza, az ügyészség gondoskodik a gyanúsított vagy a sértett hozzájárulásával kapcsolatos nyilatkozat beszerzéséről;
- a 430. § (1) bekezdése a vádlott tárgyaláson való jelenlét jogáról történő lemondását is nyilatkozatnak minősíti;
- a 445. § (6) bekezdése a bírósági jegyzőkönyvezés szabályai kapcsán írja elő, hogy amennyiben az eljárási cselekményen jelenlévők bármelyike az eljárás során felmerült valamely körülménynek vagy ott elhangzott nyilatkozatnak jegyzőkönyvbe vételét indítványozza, ezt csak abban az esetben lehet mellőzni, ha a bíróságnak az illető körülmény vagy nyilatkozat megtörténtéről nincs tudomása;
- végezetül a jogorvoslati indítványt is mindenütt nyilatkozatnak minősíti.

- [180] E példák jól szemléltetik a perjogi nyilatkozat kettős arculatát: esetenként kifejezetten valamely eljárási aktus, kíváncsán, jognyilatkozat, másutt - például a jegyzőkönyvezés szabályai körében - egyértelműen a vallomás természetét tükrözi.
- [181] A Be. 565. § (1) bekezdése - a félreértések elkerülése érdekében - ugyanakkor egyértelműen kimondja, hogy ha a bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot elfogadta, a vádlott bűnösségét a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására és az eljárás ügyirataira alapítja.
- [182] A szabály alapján az adott vádlott vonatkozásában feltétlenül elegendő a bűnösség megállapításához a vádlott egyszerű nyilatkozata, részletekbe menő vallomás nélkül is.
- [183] A Be. 183. § (1) bekezdése szerint a terhelt vallomásának minősül a terhelt minden olyan, a büntetőeljárásban a terhelti figyelmeztetés utáni, bíróság, ügyészség vagy nyomozó hatóság előtt tett, illetve ezeknek címzett szóbeli vagy írásbeli közlése, amelyben a bizonyítás tárgyára vonatkozó tény állít.
- [184] Az - kiváltképpen a Be. 524.§-át tekintve - aligha lehet vitatható, hogy a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozata a bíróság előtt megtett olyan közlés, amelyet a terhelti figyelmeztetések után tesz meg.
- [185] Minthogy pedig akkor, mikor a bűnösségét a váddal egyezően elismeri, arról nyilatkozik, hogy a bűncselekményt a történeti tényállásban írtak szerint elkövette, az ilyen nyilatkozat az ítéletábla álláspontja szerint inkább a vallomás jellegzetességeit mutatja. Éppen ezért fűződhet hozzá olyan komoly jogi konzekvencia, hogy a bíróság minden további bizonyítás nélkül bűnösséget megállapító ügydöntő határozatot hozhat.
- [186] A Be. szövegéből következően a vádlott a bűnösségét nemcsak a kihallgatása elején ezzel kapcsolatban hozzá intézett kérdésre, hanem a tárgyalás során bármikor beismerheti.
- [187] Ha a bíróság a bizonyítást lényegében lefolytatta, a beismerő nyilatkozat éppen azt az előnyét veszíti el, amelyet a normatív szabályozás célzott: vagyis a bizonyítás egyszerűsítését, és az eljárás gyorsítását, amelyet az előkészítő szakban még a büntetésre vonatkozó kedvezőbb ügyészi indítvány is honorálhat.
- [188] A törvény a bíróságra bízta annak eldöntését, hogy a beismerő nyilatkozat - az eljárás irataira is figyelemmel - önmagában elégséges-e annak eldöntéséhez, hogy azt végzéssel el lehessen fogadni. És mint ilyen, az eljárás elején egy „egymondatos” elismerés akár ésszerű kételyeket is támaszthat annak elfogadhatósága iránt. Ez a kétség az eljárás előrehaladtával egyre csökkenhet, míg a végén - a már mindenki által közvetlenül megismert bizonyítékok fényében - elegendő lehet.

- [189] A Be. akkor, mikor ennek lehetőségét nem szűkíti korlátok közé, azaz elvileg közvetlenül az ügydöntő határozat meghozatala előtt dönt úgy a vádlott, hogy él e jogával, a bíróság jóváhagyó végzése pusztán formalitás a bizonyítás szempontjából, és az eljárás egyszerűbb befejezése sem jut érvényre, azt azonban nem lehet kijelenteni, hogy ez nem tekinthető terhelti vallomásnak, és hogy annak enyhítő jellegén kívül ne lennének egyéb jogi konzekvenciái.
- [190] A bűnösséget elismerő nyilatkozat elfogadásának joghatásai közül a leglényegesebb, hogy ezek után a Be. 580. § (2) bekezdése szerint nincs helye fellebbezésnek az elsőfokú bíróság ítélete ellen a bűnösség megállapítása, továbbá a váddal egyező tényállás és minősítés miatt.
- [191] A jelen ügyben következképpen az eljárás végén tett beismerő nyilatkozatokat az elsőfokú bíróság törvényesen értékelte a terhelti vallomás részeként bizonyítékként.
- [192] Téves mindezek alapján az a védői megközelítés, amely kizárólag részletekbe menő, és a társak szerepét is taglaló vallomás megléte esetén tartja elfogadhatónak a beismerő nyilatkozatot, mert ilyet a törvény sem követel meg.
- [193] A beismerő vallomásnak - nevéből is következően - a saját cselekményre - és nem a váddal érintett társak magatartására - kell vonatkoznia.
- [194] A jelen ügyben azonban nem lehet szem elől téveszteni azt a lényeges tény, hogy (a védői kifogások célpontjaként megjelenő) I. r. vádlott beismerő nyilatkozata a saját magatartását tekintve annak a vádirati ténynek az elismerését is magában hordozza, hogy ő volt az, aki társaira tekintettel több pénzt kért az aktív vesztegetőktől, és ő volt az is, aki azt esetenként szétosztotta (társtettség, vezető-kezdeményező szerep).
- [195] A többi vádlottra vonatkozóan a beismerés így értelemszerűen annyiban mindenképpen kihat, hogy amennyiben I. r. vádlott fenti szerepe és magatartása tényként elfogadható, az igényel további bizonyítást, hogy kik voltak a társai, vagyis a vádban megjelölt III. r. és IV. r. vádlottak részesültek-e a I. r. vádlott által kért és kapott pénzösszegekből azért, hogy megszegjék hivatali kötelességüket.
- [196] Az elsőfokú bíróság a tanúként kihallgatottak vallomásai kapcsán a mentességi jogokat - különösen a rendszerint felmerülő korábbi Be. 82.§ (1) bekezdés a) vagy b) pontjában szabályozott vallomás-megtagadási okot - figyelembe vette, arra is törvényesen figyelmeztette a tanúkat.
- [197] Meg kell azonban jegyezni, hogy a Be. 7. § (3) bekezdése szerinti büntetőeljárás alapelv (önvádra kötelezés tilalma) a mentesség szabályai tekintetében relatív jellegűnek tekinthető, ugyanis a tanú a vallomástételt maga teljességében nem tagadhatja meg, csupán azokra a kérdésekre nem kötelező válaszolnia, amelyekre adandó válasszal önmagát vagy a hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná. Ez nem csak a korábbi eljárási törvény, de a jelenleg hatályos Be. szerint is így van.
- [198] Ekként nem volt feltétlenül helyes a törvényszék azon eljárása, amikor a vádemelés elhalasztása folytán eljárás megszüntetésével érintett tanú2-t - a törvényesen közölt korábbi Be. 82.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti figyelmeztetést követően - nem kísérelte meg a társaira vonatkozó kérdésekre nézve kihallgatni, hanem úgy kezelte, hogy e jogon teljes egészében megtagadhatja a vallomástételt.
- [199] Az elsőfokú bíróság erre adott magyarázata (ítélet 35. oldal 6. bekezdés) nehezen értelmezhető, de nem is helyes.
- [200] Az elsőfokú bíróság ugyanis tanú2-t még a korábbi Be. hatályai idején hallgatta ki, annak 82.§ (1) bekezdés b) pontjára oktatva ki.
- [201] A Be. 870. § (1) bekezdése szerint a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt az új törvény másként szabályozza.
- [202] A Be.871. § (2) bekezdése szerint pedig a törvénynek a korábbi tanúvallomás felhasználására vonatkozó szabályait azon tanúvallomások vonatkozásában lehet alkalmazni, amelyeknél a tanúzási figyelmeztetésre e törvény rendelkezései szerint került sor.

- [203] Mindebből teljesen egyértelmű, hogy a korábbi Be. szerint végzett tanúkihallgatás eredménye - azaz a tanúvallomás - az új Be. kifejezett rendelkezése folytán aggálytalanul felhasználható. A tanú nyomozás során tett vallomása ebből következően szintén felhasználható, ámde csak akkor, ha a tárgyalási szakban a tanú kihallgatására törvényesen került sor.
- [204] Amint azt a fentiekben az ítélet tábla kifejtette, a részleges mentességi jog alapján a tanú nem tagadhatta volna meg teljes egészében a vallomás tételét, kihallgatására mégsem került sor. Így bár az elsőfokú bíróság az iratismertetés keretében felolvasta a tanú nyomozati vallomását, az nem használható fel, de nem az új eljárási törvény miatt, hanem mert tárgyalási kihallgatása sem volt törvényes.
- [205] Ez az eljárási szabályszegés azonban az egyéb bizonyítékok alapján a tényállás megalapozottságát végeredményben nem érintette, és ezért nem vonta maga után a Be. 592.§ (2) bekezdés b) pontja szerinti felderítetlenség miatti következményeket.
- [206] Más oldalról viszont az a védői érvelés sem helyes, amely szerint a vallomástételt megtagadó tanúnak a titkos nyomozás során rögzített beszélgetései sem használhatók fel bizonyítékként.
- [207] A titkos adatszerzés VI. r. vádlottat érintette, aki több ízben beszélgetést folytatott tanú2-vel, s ennek kapcsán merült fel tanú1 tevékenysége is. E bizonyítékokra az ítélet 53. oldal 1. bekezdésében tért ki az elsőfokú bíróság.
- [208] A bizonyítékok törvényességével kapcsolatos szabályok az állam önkényével szemben a közhatalmi jogosítványok visszaélésszerű gyakorlásának visszaszorítása érdekében léteznek. Ekként a mentességi jog szabályai a büntetőeljárásban részt vevő hatóságok (nyomozó hatóság, bíróság) előtt tett nyilatkozatokra vonatkoznak, s mint ilyenek, e jogviszonyban kell megítélni a tanú nyilatkozatainak törvényességét. Ezzel szemben a titkos nyomozati eszközök alkalmazása egészen más jogintézmény, ahol értelemszerűen fel sem merülhet a tanúkihallgatás szabályainak alkalmazása.
- [209] Jól mutatja ezt az értelmezést a Be. 169.§ (2) bekezdése, amely szerint a tanú vallomástételének akadályát figyelembe kell venni akkor is, ha az a bűncselekmény elkövetésekor, illetve akkor is, ha a kihallgatásakor áll fenn. Nyilvánvaló, hogy az elkövetéskori akadály nem a jelen vizsgált kérdésre vonatkozik (hiszen a hozzátartozói, vagy titoktartási jogviszonyt érinti), ekként az önvádra kötelezés tilalma - mint relatív mentességi jog - csak a kihallgatásának időpontjára vonatkoztatható.
- [210] Ennél fogva a mentességi jog gyakorlása folytán vallomást a büntetőeljárásban nem tett tanú egyéb, büntetőeljárás előtti, vagy az alatti, de nem a hatóság által fogatosított eljárási cselekményen belüli megnyilvánulásainak figyelembe vehetőségét kizárólag az határozza meg, hogy az azokat hordozó bizonyíték megszerzésére - nevezetesen a titkos adatszerzésre - törvényesen került-e sor.
- [211] Amint azt a másodfokú bíróság a későbbiekben kifejti, a titkos adatszerzés során keletkezett beszélgetések felhasználására törvényesen került sor, így függetlenül tanú2 későbbi, mentességi jogra vonatkozó nyilatkozatától, az általa a VI. r. vádlottal közöltek az ügyben a perjogi szabályok szempontjából teljesen aggálytalan bizonyítékok voltak.
- [212] Az V. r. vádlott védője szerint a nem használható fel bizonyítékként annak a tanúvallomása sem, aki később az ügy gyanúsítottjává vált. (értve ezalatt tanú1 vallomását)
- [213] Ezzel a másodfokú bíróság szintén nem értett egyet. Igaz, hogy csak a terheltet illeti meg a hallgatás joga, a tanút nem, és az is igaz, hogy a gyanúsított védelmében védő jár(hat) el, viszont a tanút megilleti az önvádra kötelezés tilalma, mely a tanú egyik legfontosabb jogosítványa (és amely a terhelti védekezésnek is az alapja).
- [214] Mivel maga az eljárási törvény teremti meg - a Be. már hivatkozott 870.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó korábbi Be. 291. § (2) bekezdésével - az ugyanazon eljárásban korábban más eljárási pozícióban tett vallomás ismertetettségét, semmiképp nem nyilvánítható törvénysértőnek sem a tanúkenti kihallgatás, sem pedig annak későbbi felhasználhatósága.

- [215] Emellett az elsőfokú bíróság a korábbi Be. 296.§-a szerint járt el, mikor ügyészi indítványra egyes tanúk - tanú6, tanú7, tanú8, tanú9, tanú10, tanú11, tanú12, tanú13, tanú14, tanú15, tanú16, tanú17, tanú18, tanú19, tanú20, tanú3, tanú4 és tanú21 - nyomozás során tett vallomásait tárgyalás anyagává tette.
- [216] A jelnyelvi szakvéleményt törvényesen tette a tárgyalás anyagává, és a szakértőket is a korábbi Be. 110.§-ának megfelelően hallgatta meg a tárgyaláson.
- [217] Az elsőfokú bíróság ugyan törvényesen használta fel a titkos információgyűjtés és a titkos adatszerzés során keletkezett - az ítéletében is megjelölt - bizonyítékokat, ugyanakkor egyetértett a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészséggel abban, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét e tekintetben elmulasztotta.
- [218] Ez egyébként nem csak a titkos nyomozás során szerzett adatok bizonyítékkénti felhasználásánál érhető tetten, hanem jogi indokolással kapcsolatos magyarázat döntő részének elmulasztásában is.
- [219] Az ily módon megvalósított eljárási szabályszegés azonban mindkét esetben orvosolható volt, kiváltképpen az ítélet egyéb részeiből jól követhető bírói logika és az ügydöntő határozat szóbeli indokolását is rögzítő jegyzőkönyv alapján.
- [220] A titkos információgyűjtést a bíróság az alábbiak szerint engedélyezte:
- A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2013. október 11. napján kelt 13.Ti.0517/2/2013.TÜK számú végzésével VII. r. vádlott érintettel szemben az általa használt hívószámra vonatkozóan 2013. október 10. napjának 18 órájától 2014. január 7. napjának 18 órájáig engedélyezte a titkos információgyűjtést, és azt többször meghosszabbította, utoljára 2014. szeptember 28. napjától egészen 2014. december 25. napjáig.
 - A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2013. október 11. napján kelt 13.Ti.0517/2/2013.TÜK számú végzésével II. r. vádlott érintettel szemben az általa használt hívószámra vonatkozóan 2013. október 10. napjának 18 órájától 2014. január 7. napjának 18 órájáig engedélyezte a titkos információgyűjtést, és azt többször meghosszabbította, utoljára 2014. május 16. napjától egészen 2014. augusztus 13. napjáig.
 - A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2013. december 11. napján kelt 13.Ti.0517/6/2013.TÜK számú végzésével I. r. vádlott érintettel szemben az általa használt hívószámra vonatkozóan 2013. december 12. napjának 16 órájától 2014. március 9. napjának 16 órájáig engedélyezte a titkos információgyűjtést, és azt többször meghosszabbította, utoljára 2014. szeptember 4. napjától november 30. napjáig.
 - A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2014. február 12. napján kelt 13.Ti.0517/12/2013.TÜK számú végzésével VI. r. vádlott érintettel szemben az általa használt hívószámra vonatkozóan 2014. február 11. napjának 12 órájától 2014. május 8. napjának 12 órájáig engedélyezte a titkos információgyűjtést, és azt utoljára 2014. augusztus 5. napjától egészen 2014. november 2. napjáig meghosszabbította.
 - A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2014. február 20. napján kelt 13.Ti.0517/14/2013.TÜK számú végzésével X. r. vádlott érintettel szemben az általa használt hívószámra vonatkozóan 2014. február 19. napjának 12 órájától 2014. május 16. napjának 12 órájáig engedélyezte a titkos információgyűjtést, és azt utoljára 2014. augusztus 5. napjától egészen 2014. november 2. napjáig hosszabbította meg.
 - A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2014. február 20. napján kelt 13.Ti.0517/14/2013.TÜK számú végzésével IX. r. vádlott érintettel szemben az általa használt hívószámra vonatkozóan 2014. február 19. napjának 12 órájától 2014. május 16. napjának 12 órájáig engedélyezte a titkos információgyűjtést, és azt utoljára 2014. szeptember 3. napjától egészen 2014. november 30. napjáig hosszabbította meg.

- [221] A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a feljelentést a Nemzeti Védelmi Szolgálat 2014. október 1-jén tette és a nyomozást még aznap a Központi Nyomozó Főügyészség elrendelte.
- [222] Ebből egyrészt az következik, hogy az ezt követő engedélyek eleve érvénytelenné váltak, minthogy a nyomozás elrendelését követően már csak titkos adatszerzésnek volt helye (és a nyomozó hatóság e szerint is járt el, vagyis az nem kétséges, hogy 2014. október 1. napját követően nem folyt titkos információgyűjtés, így ilyen okból nem merül fel a bizonyíték törvénysértő volta).
- [223] Másrészt viszont - és ez már érdemben befolyásolta a titkos információgyűjtés eredményének felhasználhatóságát - vizsgálandó volt, hogy az engedély időtartama és a feljelentési kötelezettség teljesítése megfelelt-e a jogszabályi követelményeknek.
- [224] E körben mindenekelőtt ismét hangsúlyozza a másodfokú bíróság a Be. átmeneti rendelkezésének fontosságát, hiszen a 872. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a leplezett eszköz alkalmazásának törvényességét az engedélyezés időpontjában hatályos rendelkezések szerint kell megítélni.
- [225] Az engedélyezés idején hatályban volt Rtv. 71.§ (3) a bíró a különleges eszköz alkalmazását, illetve az eszköz igénybevételét esetenként legfeljebb 90 napra engedélyezheti, illetőleg - a 70. § (2) bekezdése szerinti kérelemre - 90 nappal ismételten meghosszabbíthatja.
- [226] Igaz, hogy a 32/2013. (XI.22.) Ab. határozat [46] bekezdése ennek kapcsán azt rögzíti, miszerint: „A bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés alkalmazását az Rtv. 71. § (3) bekezdése - a Be. 203. § (5) bekezdéséhez hasonlóan - legfeljebb kilencven napos határidőre teszi lehetővé. Ugyanakkor míg a Be. egy alkalommal biztosít lehetőséget a hosszabbításra, az Rtv. ilyen korlátozást nem tartalmaz.” Ugyanakkor azt is leszögezi, hogy „A jogállamiság és az alapjogok védelme azonban megköveteli azt is, hogy ezen eszközök felhasználásának rendjét a jog részletesen és differenciáltan szabályozza. Minthogy a titkos eszközök és módszerek igénybevétele súlyos beavatkozást jelent az egyén életébe, alkalmazásuknak csupán kivételesen, átmeneti, végső megoldásként lehet helye.” [[69], ABH 2007, 65, 100.]. Márpedig - a másodfokú bíróság véleménye szerint - a nyomozás elrendelését megelőzően alkalmazott titkos eszköz időbeli korlátozások nélkül egyáltalán nem felel meg e követelményeknek, semmiképpen nem tekinthető átmeneti, és kivételes megoldásnak (épp ellenkezőleg: ez lesz a felderítés kizárólagos és beláthatatlan eszköze).
- [227] Ezt az értelmezést igazolja a 74/2009. BK vélemény II. pontja mely szerint a titkos információgyűjtés, illetőleg - a büntetőeljárás nyomozati szakaszában - a titkos adatszerzés a külön törvényekben, illetőleg a büntetőeljárás törvényben megkívánt külső (bírói vagy igazságügyért felelős miniszteri) engedély alapján és az abban meghatározott szoros időbeli korlátok között végezhető, tekintettel az egyszeri meghosszabbítás lehetőségére is.
- [228] A titkos adatszerzés legfeljebb 90 napra engedélyezhető, ez ismételt indítványra egy alkalommal legfeljebb 90 nappal hosszabbítható meg.
- [229] A titkos információgyűjtés, titkos adatszerzés tehát csak az engedélyben (illetőleg a meghosszabbított engedélyben) megjelölt időbeli keretek között folytatható. Az engedélyben megjelölt időtartamot praktikus megfontolásból nem lehet kibővíteni, attól semmilyen okból nem lehet eltérni. Az időbeli korlátokon kívül eső információgyűjtés, adatszerzés eredménye ún. „más tiltott módon szerzett bizonyíték”, bizonyítékként nem értékelhető [Be.78. § (4) bek.].
- [230] A kollégiumi vélemény nyomán a Pécsi Ítéltábla a Bf.49/2015/21. számú határozatában kifejtette, hogy titkos információgyűjtés folytatására bármely erre jogosított „hatóságnak tehát legfeljebb 180 nap áll rendelkezésére.
- [231] A törvényben meghatározott határidő a hatóságnak arra biztosít lehetőséget, hogy ezen időszak alatt - bármely különleges eszköz alkalmazásával - a nyomozás elrendeléséhez elegendő bizonyítékot gyűjtsön. Amennyiben ez a biztosított határidőben nem sikerült, a titkos információgyűjtést be kell

fejezni. A bűnüldözés kockázata ugyanis az államot terheli, és a jogállamban a bűnüldözés is csak szigorú, az anyagi és eljárásjogi szabályok által meghatározott rendben folyhat, amint arra az Alkotmánybíróság is több határozatában rámutatott. Ezzel ellentétes, és az alapjogokat szükségtelen mértékben korlátozó lenne, ha a törvényben meghatározott 180 nap időtartam letelte után még ugyanazon személy ellen, ugyanazon cselekmény miatt továbbra is titkos információgyűjtés folyna."

[232] A jelen ügyben is ezt a jogértelmezést tartja képviselhetőnek a másodfokú bíróság, így megállapítható - az ügyész érvelésével egyetértésben -, hogy valamennyi lehallgatás tekintetében túllépte a nyomozó hatóság a törvényi maximális 180 napos határidőt.

[233] Ekként azt kellett a következő lépésben vizsgálni, hogy az engedély, és a határidő keretei között maradván-e olyan bizonyíték, amely egyúttal a „haladéktalan” feljelentési kötelezettség követelményének is megfelel.

[234] E körben elsőként is hangsúlyozza az ítélőtábla, hogy a haladéktalanság nem az azonnalisággal szinonim fogalom, emellett azonban a törvény szövegezése is megváltozott 2014. január 1-jei hatállyal, és - az addigi szabályozással ellentétben - a titkos információgyűjtés eredményét nem attól tette függővé, hogy az engedélyezését kérő szerv a büntetőeljárásban felhasználni kívánt információ megszerzését követően a nyomozást haladéktalanul elrendelte vagy a feljelentési kötelezettségének haladéktalanul eleget tett. A korábbi Be. 206/A.§ (1) bekezdés b) pontja szerint ugyanis a felhasználás feltétele immár az, hogy a titkos információgyűjtés engedélyezését kérő szerv a büntetőeljárásban felhasználni kívánt információ megszerzését követően a nyomozást - a büntetőeljárás megindításának valamennyi, e törvényben meghatározott feltétele megállapításakor - nyomban elrendelte vagy a feljelentési kötelezettségének nyomban eleget tett.

[235] Ez a szabályozás már egyértelműsíti azokat a körülményeket, amelyekről a feljelentési kötelezettség teljesítésének időszerűsége függővé teendő, és nagyobb (és észszerűbb) teret engedve a nyomozóhatóságnak, határozza meg mindazon teendőket, amelyek egyébként is szükségszerűen megelőzik a feljelentés megtételét.

[236] A másodfokú bíróság álláspontja megegyezett a vádhatóságéval abban, hogy kizárólag

- a VI. r. vádlott érintettel szemben az általa használt hívószámra vonatkozóan 2014. február 11. napjától 2014. augusztus 5. napjáig;
- a X. r. vádlott érintettel szemben az általa használt hívószámra vonatkozóan 2014. február 19. napjától augusztus 13. napjáig; és
- a IX. r. vádlott érintettel szemben az általa használt hívószámra vonatkozóan 2014. február 19-től 2014. augusztus 13. napjáig

terjedő tartamban engedélyezett a titkos információgyűjtés az, amelyek esetében egyáltalán felmerülhet azok eredményének törvényes felhasználhatósága a 2014. október 1-jei feljelentés időpontjához képest (az ezen, 180 napos tartamokon túli engedélyekkel érintett beszélgetések értelemszerűen eleve érvénytelenek voltak).

[237] Azt kellett eldönteni, hogy a fenti befejező időpontok és a feljelentés időpontja közötti időtartam megfelel-e a korábbi Be. már hivatkozott feltételeinek.

[238] Összességében azonban ettől függetlenül megállapítható az ügy jellegzetességei, nagyszámú szereplője, az érintett ügyek és azok érintettjeinek beazonosítása, a nagyfokú szervezettsége alapján, hogy az irreleváns adatok megsemmisítésére figyelembe vehető 8 napos határidőt (vö. korábbi Be. 204.§ (4) bekezdése és 74/2009. Bkv 3. pontja) meghaladó mértékű, a teljesítésre racionálisabbnak tekinthető időtartam igénybevétele a nyomozó hatóság részéről egyáltalán sérti a fenti előírást.

[239] Következésképpen a jelen ügyben a kb. hat héttel a felhasználni kívánt információk megszerzése után (2014. október 1-jén) megtett feljelentés az ítélőtábla szerint sem tekinthető indokolatlan késedelemnek, és ezért - a korábbi Be. feltételeinek fennállta miatt - a VI. r., IX. r. és X. r. vádlottakkal szemben elrendelt titkos információgyűjtés eredménye egyértelműen felhasználható

volt.

- [240] A nyomozó ügyészség észlelte a többi érintett esetében a feljelentés nyilvánvaló elkészttségét, ezért a Be. 206/A. § (3) bekezdése alapján a bizonyítékkénti a felhasználásra való alkalmasság megállapítását kérte a nyomozási bírótól olyan esetekben, amikor a 180 nap adott vádlottnál már letelt, de egy másik érintettel szemben 180 napon belül rögzített beszélgetéseiben rá nézve is terhelő adat merült fel.
- [241] A Budai Központi Kerületi Bíróság a 2014. október 30. napján kelt 38.TBN.0102/2/2014. TÜK számú végzésével
- VII. r. és II. r. vádlott vonatkozásában az I. r. vádlottal szemben 2014. április 14. és július 6. napja közötti időtartamban; a VI. r. vádlottal szemben 2014. április 4. és augusztus 5. napja közötti időtartamban; és X. r. és IX. r. vádlottal szemben 2014. április 4. és augusztus 13. napja közötti időtartamban;
 - I. r. vádlott vonatkozásában VI. r. vádlottal szemben 2014. június 6. és augusztus 5. napja közötti időtartamban, és a X. r. és IX. r. vádlottal szemben 2014. június 6. és augusztus 13. napja közötti időtartamban;
 - VI. r. vádlott vonatkozásában X. r. és IX. r. vádlottal szemben 2014. augusztus 5. és augusztus 13. napja közötti időtartamban
- engedélyezett titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználásra való alkalmasságát megállapította. Ezt követően újabb indítványra - amelyben azonban már csak 180 napon belüli beszélgetések voltak - a felhasználási engedélyt is megadta 2014. december 11-én.
- [242] Megjegyzendő azonban, hogy a bíróságot az ítéletábla megítélése szerint nem köti a bizonyítékként felhasználhatóság lehetőségéről elsőként dönteni hivatott nyomozási bíró [vö. korábbi Be. 207. § (2) bek. b) pont] végzése sem, vagyis pusztán amiatt, hogy a nyomozási bíró a bizonyíték büntető ügyben történő felhasználhatóságát engedélyezte, a lehallgatási anyag nem válik automatikusan törvényessé.
- [243] Ettől függetlenül az ítéletábla megállapította, hogy a titkos információgyűjtés eredménye valamennyi, a fentiek szerint szabályosan felhasznált beszélgetésben részes más vádlottal szemben is felhasználhatóvá vált.
- [244]ül XI. r. vádlott esetében volt egyetlen olyan beszélgetés, amely a 180 napot meghaladta, de ezt a törvényszék nem is emelte a bizonyítékok sorába, ennek a szóbeli indokolása az 51. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal első mondatában szerepel is.
- [245] Következésképpen nem követett el eljárási szabálysértést azzal az elsőfokú bírósággal, hogy az ítéletében hivatkozott - lehallgatás útján szerzett - beszélgetéseket figyelembe vette a bizonyítékok értékelésekor.
- [246] Az ügyben titkos adatszerzést a Btk. 293. § (1) és (2) bekezdés szerinti folytatólagosan elkövetett kötelességszegésre irányuló hivatali vesztegetés büntetnének gyanúja miatt a Budai Központi Kerületi Bíróság a 2014. október 2. napján kelt 38.TBN.0101/2/2014. TÜK számú végzésével I. r., VI. r., VII. r., IX. r., X. r. és II. r. vádlott vonatkozásában 2014. október 1. és december 29. közötti időtartamban engedélyezett, majd annak időtartamát a Budai Központi Kerületi Bíróság a 2014. december 16. napján kelt 38.TBN.0101/10/2014. TÜK számú végzésével 2015. március 28. napjáig meghosszabbította.
- [247] Egyetértett az ítéletábla a fellebbviteli főügyészséggel abban, hogy a titkos adatszerzésre minden érintett vonatkozásában törvényesen került sor úgy annak maximális (korábbi Be. 203.§ (5)

bekezdés szerinti) összesen 180 napos tartamát, mint egyéb törvényi feltételeit (korábbi Be. 201.§ (1) bekezdés a) és d) pont) tekintve, így helyesen döntött a törvényszék, mikor annak eredményét a bizonyítékok körében felhasználhatónak találta.

[248] Az a védői hivatkozás, hogy az egyes felhasznált beszélgetések indokolatlanul tartalmaznak magánjellegű közléseket is, a felhasználhatóságot egyáltalán nem érinti. Minthogy a lehallgatási anyagok szelektálására olyan szabály nincs, hogy azt akár egy adott bizonyíték integritásának sérelmével is el kell végezni, az ítélet megítélése szerint a beszélgetésen belül elhangzó esetleges személyesebb vonatkozású információk szükségszerűen a bizonyíték megbonthatatlan egységéhez tartoznak. Az ilyen részek szelektálása a védelem részéről más aggályokat vethetett volna fel - például a bizonyíték manipuláltságát -, így alappal nem támadható az, hogy a vádhatóság azt (nyilván a bizonyíték védelme érdekében is) nem végezte el.

[249] Emellett megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat egyenként és összességében értékelte, tényből tényre is helyesen következtetett.

[250] Tényállása túlnyomórészt megalapozott, s csak kisebb, a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontja szerinti - hiányosságból és iratellenes megállapításokból eredeztethető - megalapozatlansági hibában szenved.

[251] Ezért - a részleges megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében - a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával, az ügyiratok tartalma alapján a tényállást az alábbiak szerint egészíti ki és helyesbíti:

[252] A személyi körülmények körében:

- I. r. vádlott jelenleg a település1 székhelyű cég2-nél áll alkalmazásban, munkakörébe nyomdaipari gépek szervizelése és kereskedelme tartozik. Napi jövedelme br. kb. 12.000 Ft. Gerincsérv megbetegedésben szenved (10. jkv. 4. o., 45. jkv. 3. o.)
- II. r. vádlott jelenleg cég1-nél gépjárművezetői munkakörben áll alkalmazásban, havi jövedelme br. 185.000 Ft. (másodfokú iratok)
- III. r. vádlott gazdasági társaságnál áll munkaviszonyban vámügyintézőként.
- IV. r. vádlott élettársa havi 90.000 Ft Gyed ellátásban részesül a 2016-ban született közös kiskorú gyermekük után, aki tartós betegsége miatt óvodai közösségbe nem járhat. Két kiskorú gyermeke után tartásdíjat fizet, másik két kiskorú gyermek eltartásáról élettársával közös háztartásában gondoskodik. Kizárólagos családfenntartó, autóbusz-vezető munkakörben dolgozik.
- V. r. vádlott példás szolgálati útja miatt többször dicséretben és elismerésben részesül, eltartja beteg édesanyját, kiskorú gyermeke után tartásdíjat fizet, és támogatja a súlyos betegségben szenvedő testvérét.
- VI. r. vádlott jelenleg szintén cég1-nél áll alkalmazásban intendáns (temetővezetői) munkakörben, melyből havi 215.000 forint jövedelemre tesz szert.
- XI. r. vádlott zenész-énekes előadóművészként alapvetően rendszeres fellépésekből tesz szert jövedelemre. (a vádlott hivatalos oldala: <<https://hu-hu.facebook.com/kokenyattilaofficial/>>)
- a XII. r. vádlottnál feltüntetett ítélettel elbírált bűncselekmények elkövetési ideje: 2015. november 18.

[253] A történeti tényállást illetően:

- Az ítélet 12. oldalán III. pontban írtak első bekezdésnek első mondatában az I. r. vádlott pénzügyőrségnél fennálló hivatásos jogviszonyának kezdő napját 1987. szeptember 1. napjára helyesbíti.
- A IV. tényállás utolsó mondataként (ítélet 19. oldal) beilleszti, hogy „tanul 2013. június 11-én történt hazaérkezését követően ismeretlenül maradt vámos biztosította azt, hogy vámellenőrzés nélkül tudja behozni a hamis márkajelzésű ruházati termékeket az ország

területére, ezért részére 20.000 forintot adott át."

- [254] Az így kiegészített és pontosított tényállás már mindenben megalapozott, az a vádlottak tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, ekként a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.
- [255] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a szükséges mértékben, minden lényeges kérdésre kiterjedően teljesítette, annak a leplezett eszközök felhasználhatóságára vonatkozó hiányosságát a másodfokú bíróság a fentiek szerint már pótolta.
- [256] Ezt meghaladóan a törvényszék részletesen bemutatta a személyi bizonyítékokat: a vádlottak és a releváns tanúk vallomását.
- [257] Kitért röviden arra is, hogy milyen egyéb bizonyítékokat értékelt a tényállás megállapítása során - azaz a titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés során rögzített beszélgetések hanganyagát és azok kivonatát, az egyéb adatszerző tevékenység során rögzített megállapításokat, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Repülőtéri Igazgatóság szolgálati jelentéseit, az ORFK tájékoztatásait, a jelnyelvi szakértői véleményt, a légitársaságok által rendelkezésre bocsátott adatokat, a híváslistákat, a tárgyszakértői véleményeket, házkutatások és lefoglalások jegyzőkönyveit, valamint a pénzügyőr vádlottak szolgálati beosztás tervezetét.
- [258] Elsőként olyan kérdésekben a foglalt állást, amelyek valamennyi tényállási ponttal összefüggésben álltak, e körben rögzítve, hogy az érintett tanúvallomások alapján az utasforgalom ellenőrzésének jogszabályi háttere és gyakorlata, a repülőtér-en kivételezett utasokkal kapcsolatban kialakított törvénysértő ügymenet, továbbá I. r. és V. r. vádlottak részlegvezetői beosztásának jellemzői voltak megállapíthatók. Ez utóbbi kapcsán helyesen jutott arra a következtetésre, hogy többletjogosítványaik ellenére pozíciójuk hivatalosan nem létezett, ezért szóba sem kerülhetett az, hogy jogi megközelítésben is vezető beosztásúnak minősüljenek (és ekként súlyosabb bűncselekményért feleljenek).
- [259] Ezt követően az elsőfokú bíróság tényállási pontonként adott számot bizonyítékértékelő tevékenységéről.
- [260] Az I. tényállási pont kapcsán a tényállást is támadó III. r. és IV.r. vádlottak vonatkozásában az elsőfokú bíróság a tényállást a bizonyítékok egybevetése és mérlegelése útján, döntően II. r., VI. r. vádlottak feltáró jellegű, saját magukat és társaikat is terhelő vallomására alapította, amelyet számos más tanúvallomás, a vádlottak szolgálati beosztás tervezete, a légitársaságok járat- és utasinformációja, a híváslista adatok, leplezett eszközök útján nyert bizonyítékok, kamerafelvételek, házkutatási jegyzőkönyvek és I. r., VII. r., VIII. r., IX. r. és X. rendű vádlottak váddal egyező sommás beismerő nyilatkozata is megerősített.
- [261] A fentiekből már önmagában is látható, hogy az elsőfokú bíróságnak széles körben álltak rendelkezésére bizonyítékok, melyek nem külön-külön, hanem együttesen voltak alkalmasak a bűncselekmény elkövetését tagadó vádlottak esetében a tényállás megállapítására.
- [262] Ehhez képest koncepcionálisan hibás az a védői érvelés, amely a bizonyító erő mentén egyenként, a többi bizonyítékok közül kiragadva támadta azok hitelességét.
- [263] Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság minden lényeges tényre kiterjedő elemzésével a másodfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett, azok megisméltése nemcsak szükségtelen, de nem is feladata a másodfokú bíróságnak. Éppen ezért kizárólag a fellebbezésben foglaltakra koncentrálva

az alábbiak kiemelését tartja szükségesnek:

[264] Kétségtelen, hogy sem III. r., sem IV. r. vádlottak közvetlenül egyik aktív vesztegetővel sem álltak kapcsolatban, ez azonban egyrészt korrupciós bűncselekmények esetén egyáltalán nem szokatlan (hiszen valamennyi elkövető érdeke, hogy a lehető legkevesebb felderíthető kapcsolat létesüljön), másrészt alapvetően az aktív vesztegetői oldal is közvetítőt alkalmazott II. r. és VI. r. vádlottak személyében, így a közvetlen érintkezés a lehető legritkább esetekre korlátozódott még I. r. vádlott esetében is.

[265] Éppen ezért eminens jelentősége volt az ügyben a pénzügyőr vádlottakkal közvetlen és folyamatos kontaktusban álló II. r. és VI. r. vádlottak szavahihetőségének, melyet az elsőfokú bíróság is így kezelt, és ennek következtében a mérlegelésének központi eleme volt, hogy a két vádlott terhelő vallomása elfogadható-e.

[266] A nyomozás során mindkét vádlott saját felelősségük egyidejű elismerése mellett (az eljárás kezdetén még szükséges volt, és társaik részvételével kapcsolatos információktól inkább elzárkózó vallomásukat kiegészítve) egyezően adta elő, hogy I. r. vádlottól szerzett ismereteik alapján bizonyosan tudták, hogy a III. és IV. r. vádlott az I. r. vádlott esetleges távollétében „megoldja a problémát”, be voltak avatva. A VI. r. vádlott már az első vallomásában is elmondta, hogy az I. r. vádlottól tudott arról, hogy a pénzen a III-IV. r. vádlottakkal osztozik, a II. r. vádlott ugyanezt egy későbbi vallomásában szintén határozottan állította.

[267] I. r. vádlott a társaival közös bűncselekmény elkövetését elismerte, ezzel közvetve alátámasztva a II. r. és VI. r. vádlott vallomását.

[268] E személyi bizonyítékokat a titkos nyomozati eszközök is megerősítették.

[269] Ugyan név szerint egyik vádlott sem kerül említésre az érintettek közti telefonbeszélgetések során, de az elsőfokú bíróság által idézett többes számú hivatkozások egyértelműen I. r. vádlott váltását takarták, azaz a benne résztvevő személyeket kell alatta érteni.

[270] Az I. tényállási pont kapcsán konkrétan a következő beszélgetéseket indokolt kiemelni:

[271] 2014. május 23-án 18 óra 46 perckor VI. r. vádlott és I. r. vádlott beszélgetése során a VI. r. vádlott időpontot egyeztet az I. r. vádlottal, rákérdezve arra, hogy „a péntek nem jó?”, mire I. r. vádlott azt válaszolta: „Nem. Nem a miénk.”

[272] 2014. május 23-án 19 óra 28 perckor ugyanezen időpont egyeztetése kapcsán II. r. vádlott kérdezett rá a házastársánál, hogy a szombati nap „F-éknek jó, igaz?”

[273] A fenti beszélgetések kétségkívül arra vonatkoznak, hogy adott napon melyik váltás volt szolgálatban.

[274] A titkos adatszerzés körében lehallgatott beszélgetések közül pedig az alábbiak relevánsak:

[275] IX. r. és II. r. vádlott között 2014. november 10-én történt hívás során IX. r. vádlott kérte a II. r. vádlottól, hogy „beszéljen a fiúkkal, négy csomagjuk lesz, de hát úgy se szokták kinyitni”. A II. r. vádlott két nappal később tájékoztatja őt, hogy „beszéltek a F-fel, rendben van, várják”.

[276] November 17-én IX. r. és VII. r. vádlottak közötti beszélgetés során IX. r. vádlott közölte, hogy a naptárjában be vannak jegyezve az információk a F-ék beosztásáról.

[277] E beszélgetéseket nem lehet elvonatkoztatni sem I. r. és a vele egy váltásban dolgozó más vádlottak beosztásától, sem pedig a II. és VI. r. vádlottak azokkal teljes összhangban álló vallomásától. A telefonbeszélgetésekben név szerint meg nem jelölt III. r. és IV. r. vádlott ugyanis így válik

azonosíthatóvá, és az elhangzott (kódolt nyelvezetű) információk is a beismerő vádlottak által adott magyarázatok útján nyernek értelmet.

[278] Ekként a titkos nyomozati anyagok a II. r. és VI. r. vádlottak magukat és társukat terhelő vallomásának bizonyító erejét rendkívüli mértékben növelték.

[279] Ahogy azt az elsőfokú bíróság is helytállóan kifejtette, semmilyen oka és érdeke nem volt e vádlottaknak arra, hogy önmagukon túl más társukat hamisan vádolják bűncselekmény elkövetésével, és az I. rendű vádlottnak sem volt érdeke - szemben az ezzel ellentétes, a jelen esetben teljesen életszerűtlen védői érvekkel -, hogy beismerje olyan bűncselekmény elkövetését, melyet nem követett el.

[280] A másodfokú bíróság már kifejtette, miért téves az a védői okfejtés, mely szerint az I. r. vádlott beismerő nyilatkozatát az elsőfokú bíróság jogszabálysértően fogadta el. A IV. r. vádlott védőjének fellebbezésében írtakkal ellentétben megállapítható, hogy a vádirat konkrét tényeket tartalmaz az I. r., III. r. és IV. r. vádlottak munkakapcsolatáról, és arra is, hogy rájuk tekintettel kért pénzt kötelelességzegésért, hogy azután a kapott összegen hárman osztozzanak. (Vádirat 3. és 4. oldal, 5. oldal 2. bekezdés).

[281] Arra az eljárás során ezen túlmenően konkrét bizonyítékok nem merültek fel, hogy az I. r. vádlott mikor és hol adta át a társainak a részüket, de ennek jelentősége sincs a bűncselekmény megállapíthatósága szempontjából, és az I. r. vádlott beismerő nyilatkozatát sem teszi hiteltelenné az a körülmény, hogy erről ő is hallgatott.

[282] Hasonlóképpen közömbös a beismerés elfogadása szempontjából, hogy milyen motiváció vezérelte az I. r. vádlottat arra, hogy a tárgyalás végén, a bizonyítás teljes lefolytatása után döntsön annak megtétele mellett.

[283] Közel sem minősíthető továbbá életszerűtlennek az, hogy az I. r. vádlott vesztegetési pénz elosztásáról beszámolt a II. és VI. r. vádlottaknak, akik - a védői állítással ellentétben - egyáltalán nem voltak idegenek az I. r. vádlott számára.

[284] I. r. vádlott a társai előtti lelepleződés kockázata nélkül nem tudta volna végrehajtani a vámellenőrzés során nyilvánvaló jogsértéseit, így éppen az volt az ésszerű, hogy őket is bevonja a bűncselekménybe, viszont ezt a megfelelő ellentételezés nélkül kevesebb sikerrel tudta volna megtenni. Ahhoz tehát, hogy a vád szerinti bűncselekmény zökkenőmentesen megvalósulhasson, minden abban érintett egyetértésére és kifejezett együttműködésére volt szükség.

[285] Ekként a II. r. és VI. r. vádlottak pénz elosztására vonatkozó, közvetlenül I. r. vádlottól megszerzett ismeretei tökéletesen egybevágnak a logikus emberi magatartás jellemzőivel is.

[286] Mindezt pedig kizárja, hogy az I. r. vádlott pusztán azért kért társaira hivatkozással magasabb összeget a vámellenőrzés jogellenes lefolytatásáért, hogy maga jusson ezáltal több pénzhez.

[287] Teljes mértékben elfogadhatatlan a III. r. vádlott védőjének azon nyilatkozata, hogy az I. r. vádlott a bírósági folyosón kérdésére tagadta, miszerint a korrupciós pénzből védencét is részesítette volna. Amint azt a védő is helyesen leszögezte, az ügyben nem tanúként vett részt, ilyen körülmények között pedig a vád tárgyává tett tényekre vonatkozóan semmilyen állítása nem értékelhető bizonyítékként.

[288] Nem teszi kétséggé az érintett vádlottak pénz elosztásra vonatkozó vallomását az sem, hogy a nyomozó hatóság a vagyron felderítése során korrupciós pénzeket nem tudott azonosítani, mert a legritkább esetekben járnak el olyan ésszerűtlenül a bűncselekmények elkövetői, hogy az abból

származó bűnös eredetű pénzeket könnyen lenyomozható és ellenőrizhető helyeken gyűjtsék (pl. bankszámlán, vagy saját otthonukban rejtve).

[289] Minderre figyelemmel helyes és törvényes volt az elsőfokú bíróság mérlegelése a II. r. és VI. r. vádlottak vallomásának elfogadhatóságát illetően, mert a vádlottak szavahihetősége iránt kétség nem merült fel, és azt I. r. vádlott beismerő nyilatkozata, és a titkos nyomozás során szerzett bizonyítékok is teljes egészében alátámasztották.

[290] Az e tényállási pont kapcsán rögzített egyes adatokat az elsőfokú bíróság az indokolásban elírta, azokat a másodfokú bíróság a következők szerint helyesbíti:

- a 2014. március 28-án rögzített telefonbeszélgetés során a IX. rendű vádlottal nem a VI. r., hanem a II. r. vádlott beszélgetett (47. oldal 2. bekezdés 5. sor)
- ugyanígy a IX. rendű vádlott beszélgetőpartnere a 2014. április 7-ét beszélgetés során is a II. r. vádlott, nem pedig az I. r. vádlott (47. oldal 4. bekezdés 3. sor)
- II. r. vádlottal a IX. rendű vádlott nem a II. r. vádlott munkabeosztásáról, hanem az I. r. vádlott beosztásáról beszélgetett (47. oldal 7. bekezdés 2. sor)

[291] A VI. tényállási pont kapcsán az elsőfokú bíróság a IV. r. és V. r. vádlottak tagadásával szemben lényegében szintén II. r. és VI. r. vádlott terhelő vallomásra és az ezzel összhangban álló egyéb bizonyítékokra - köztük az I. r. vádlott bűnösségét beismerő nyilatkozatára - alapítottnan rögzítette a tényállást. Következésképpen a fenti megállapítások a személyi bizonyítékok mikénti mérlegelésével összefüggésben értelemszerűen e tényállási pontnál is irányadónak tekinthetők.

[292] Minthogy az aligha vitás, hogy VIII. r. vádlott 2014. október 30-i érkezésekor a IV. r. vádlott nem volt szolgálatban, azt, hogy a VIII. rendű vádlott a pénzt mégis az I. r. vádlott részére juttatta el, a 2014. november 3-4. napján zajlott telefonbeszélgetések, és az ezek által megerősített terhelő vádlotti vallomások igazolták. Nem lényegtelen ugyanakkor a 2014. október 30. napján VIII. r. vádlott által folytatott beszélgetések tartalma sem, melyekben különböző beszélgetőpartnerekkel mindig ugyanígy közölte, hogy a vámos, aki őt vizsgálat alá vonta, megkérdezte tőle, hogy mit csináljon, mire ő azt válaszolta, hogy „várt a F”. A vámos pedig elengedte őt erre figyelemmel, közölve, hogy a F. most nincs szolgálatban, de menjen és „számoljon el vele”.

[293] A IV. r. vádlott védője VI. r. vádlott hívását fellebbezésének indokaiban úgy állította be, mintha a vádlott egyáltalán nem tudta volna, miért keresi éppen őt VI. r. vádlott, amikor nincs is szolgálatban. Ezzel szemben a kérdéses hívás alkalmával IV. r. vádlott ugyan azt valóban közölte, hogy nem dolgozik, de ezzel nem zárta le a beszélgetésüket, hanem azonnal javasolta, hogy a VI. r. vádlott keresse meg „L-t vagy T-t”. VI. r. vádlott emiatt kérte el a IV. r. vádlottól III. r. vádlott telefonszámát, akivel azt követően röviddel azonnali találkozót beszélt meg. Ez a beszélgetés tehát a maga teljességében egészen más értelmezést nyert, és nyilvánvaló belőle, hogy a IV. r. vádlott tisztában volt azzal, milyen okból vette fel a kapcsolatot vele VI. r. vádlott.

[294]ár a IV. r. vádlott védője fontosnak tartotta megjegyezni, hogy e beszélgetés során sem volt szó pénzátadásról vagy jogellenes vámvizsgálatról, ilyen a konkrétumok szintjén egyetlenegy telefonbeszélgetésen belül sem történik, és ennek nyilvánvaló oka, hogy az érintettek számoltak annak a reális lehetőségével, hogy a telefonos beszélgetésüket felderítő szervek is figyelhetik.

[295] Különös figyelemmel arra is, hogy a védő által nevesített - az elsőfokú bíróság által a VI. tényállási pontban terhelő bizonyítékként értékelt - telefonlehallgatások során sem hangzanak el konkrétumok (pl. hogy a VI. r. vádlott miért keresi IV. r. vádlottat, és IV. r. vádlott sem kísérel meg tisztázni annak okát, ellenben a távollétének „orvoslására” nyomban megoldási javaslatot tesz) egyértelműen arra utal, hogy a III. r. és IV. r. vádlottak is egy összehangolt tevékenységben vettek részt, általuk már jól ismert protokoll alapján tevékenykedtek. A már egy ideje működő konspiráció tehát a magyarázata

annak, hogy nem volt szükség konkrétumok közlésére akkor sem, amikor nem ők voltak szolgálatban, enélkül is tudták, mit tegyenek.

[296] Mivel az I. tényállási pontban írtak szerint VIII. r. vádlott ezt megelőzően további tíz, és ezután is még két alkalommal I. r. és a hozzá köthető III. r. és IV. r. vádlottak segítségével jutott át vámeljárással a repülőtéren ellenőrzésen, a jelen tényállási pontban rögzített vádlotti magatartást - nevezetesen, hogy ez alkalommal nem ők voltak azok, akik a kötelességüket megszegték, mégis részesültek a szokásos pénzösszegben - az I. tényállási pontban rögzítettekhez mérten lehetett megítélni. Az már jogi minősítésre tartozó kérdés, hogy ilyen tények között a pénz elfogadása miként értékelendő.

[297] Az ezeken kívüli további személyi bizonyítékokat a védelem részéről támadás nem érte, pedig - ahogy azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította - az aktív vesztegető vádlottak sommás beismerése alapvetően I. r. vádlottat terhelte, és ezen keresztül az I. r. vádlott beismerő nyilatkozatának, továbbá II. r. és VI. r. vádlottak szavahihetőségének hitelességét emelte, és ezen keresztül közvetve szintén a III-IV. r. vádlottak felelősségét alapozták meg.

[298] Összességében tehát az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helyes, törvényes, ésszerű és logikus mérlegelésével vetette el az I. és VI. tényállási pont kapcsán a III. r. és IV. r. vádlottak védekezését.

[299] V.r. vádlott védője a vádlottat érintő III. és IV. tényállási pontok kapcsán rendelkezésre álló bizonyítékok közül II.r., VI.r. vádlottak vallomásainak, valamint tanú3 és tanú4 cselekvőségének értékelését eljárási okokból is támadta, mellyel összefüggő álláspontját a másodfokú bíróság a fentiekben már kifejtette. Ezért e helyen röviden utal arra, hogy az érvek egyike sem állta meg a helyét, így nem volt eljárásjogi akadálya annak, hogy az elsőfokú bíróság a vádlottak vallomását bizonyítékként vegye figyelembe, emellett nem sértette meg a vádhoz kötöttség szabályait a tanú3 és tanú4 magatartásával összefüggő megállapításaival.

[300] Ugyancsak eljárási aggályokat támasztott a bűnösséget beismerő nyilatkozatok és leplezett eszközökből származó bizonyítékok értékelhetősége kapcsán, melyek szintén alaptalannak bizonyultak.

[301] Ezen túlmenően rendkívül részletesen elemezte tartalmi oldalról is a személyi bizonyítékokat, alapvetően arra hivatkozással, hogy azok ellentmondásossága, zavarossága, vagy a hamis vádat is kimerítő valótlansága következtében teljes mértékben hiteltelenek, ekként ésszerű kételyeket támasztva alkalmatlanok a vádlott bűnösségének kétséget kizáró megállapítására.

[302] E körben elsőként kiemelte I. r. vádlott 2019. január 17-i vallomását, melyben a vádlott bírói kérdésre akként nyilatkozott, hogy V. r. vádlottal kapcsolatban nem tud nyilatkozni, és amelyet az elsőfokú bíróság elmulasztott rögzíteni, holott egyértelműen cáfolja a terhelő adatokat szolgáltató vádlottak vallomását.

[303] Ez a nyilatkozat azonban (45. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal) nem azt a jelentést hordozza, mint amellyel a védő felruházta, vagyis, hogy nem került sor jogellenes magatartás tanúsítására az V. r. vádlott részéről, mert arról az I. r. vádlottnak is tudnia kellett volna, hanem mindössze annyit jelent, hogy arról konkrét információkkal a vádlott-társ nem tudott szolgálni. Ez pedig értelemszerűen a vádlott esetleges törvénysértő magatartását nem zárja ki.

[304] A teljesség igényével jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy e körülmény az I.r. vádlott elismerő nyilatkozatának hitelességét nem rontja le, miután nem volt olyan vádirati tényállás, melyben mindketten együttesen érintettek lettek volna.

- [305] A védő a III. tényállási pont kapcsán kiemelt figyelmet szentelt annak, hogy rendkívül terjedelmesen bemutassa a II. r. vádlott egyes nyilatkozatainak ellentmondásosságát, és az elsőfokú ítélet iratellenességét abban a vonatkozásban, hogy mikor és milyen módon adta meg VIII. r. vádlott adatait az V. r. vádlottnak abból a célból, hogy őt érkezésekor azonosíthassa (fellebbezés indokolásának 3-6. oldal, 11. oldal)
- [306] Ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság a következőkre mutat rá:
- [307] Az ítélet 23. oldal 6 bekezdésében II. r. vádlott vallomását akként rögzítette az elsőfokú bíróság, miszerint Kocsis szabadnapja miatt VIII. r. vádlott 2015. március 18-i érkezésekor V. r. vádlottal egyeztetett, megadta VIII. r. vádlott VII. r. vádlott által felírt adatait és elmondta, hogy VIII. r. vádlott vámellenőrzés nélkül akar ruházati termékeket behozni.
- [308] A tényállásban azonban az szerepel, hogy a II. r. vádlott a VII. rendű vádlottnak ígértek szerint 2015. március 14. napján kezdeményezett találkozót V. r. vádlottal (18. oldal második bekezdés). Már ebből is következik, hogy az indokolásban szereplő „érkezésekor” kifejezésben legfeljebb elírás történt, hiszen az objektívnak tekinthető bizonyítékok - így az ítélet 51. oldalának 6. bekezdésében megjelölt 2015. március 15-i lehallgatott telefonbeszélgetés, amikor is a II. r. vádlott tájékoztatja a VII. rendű vádlottat, hogy odaadta a VIII. r. vádlott adatait tartalmazó papírt a vámosnak - nem arról szólnak, hogy az érkezés napján (március 18-án) lépett volna kapcsolatba a II. r. vádlott V. r. vádlottal. Az elsőfokú bíróság a mérlegelésében is ezt a beszélgetést tekintette irányadónak.
- [309] Szemben a védő érvelésével annak a körülménynek, hogy II. r. vádlott milyen módon tudatta V. r. vádlottal az érkező VIII. r. vádlott adatait, nincs különösebb jelentősége, miként annak sem, hogy a II. r. vádlott erre vonatkozóan az eljárásban némileg eltérő vallomásokat tett. A lényeg ugyanis az, hogy II. r. vádlott mindvégig folyamatosan fenntartva nyilatkozott arról, hogy ő volt az, aki VII. r. vádlott kérését V. r. vádlottnak továbbította, ezzel magát és társát is terhelve. Az elsőfokú bíróság erre vonatkozóan - erre irányuló telefonbeszélgetés hiányában (mely a folyamatos lehallgatás miatt a személyes találkozót valószínűsítette), és a VI. r. vádlott következetes vallomására támaszkodva - mérlegeléssel döntött úgy, hogy tényként azt állapítja meg, miszerint a két vádlott között személyes megbeszélésre került sor, amikor a II. r. vádlott V. r. vádlottnak átadta a VII. r. vádlott által részére megadott személyes adatokat rögzítő papírt.
- [310] A védő szerint önmagában a személyes adatokból az V. r. vádlott nem tudta volna azonosítani a VIII. rendű vádlottat. Ez azonban azért téves, mert a reptéren korábban utaskísérői munkakörben hosszabb ideig alkalmazásban állt tanúl kifejezetten akként nyilatkozott, hogy a vámosok megkapják az utaslistát. Ehhez képest bevett szokás volt a vámosok és az aktív vesztegető személyek között a „szemkontaktus felvétele”, segíthette az azonosítást az is, hogy az érintett utas általuk is tudottan nagy méretű és nagy tömegű poggyásszal érkezik, ezzel egyidejűleg továbbá esetenként az útlevél-ellenőrzés alapján is lehetőség nyílt az azonosításra. Egyébiránt, ha az ily módon történő azonosítás valóban lehetetlen lett volna, azt II. r. vádlottnak is tudnia kellett volna és nem ajánlja fel a segítséget VII. r. vádlottnak akkor, ha azt nem tudja garantálni.
- [311] Az V. r. vádlott védője II. r. és VI. r. vádlottakat számos egyéb eltérés és ellentmondás okán is szavahihetetlennek minősítette (fellebbezés 8-9. oldal). A két vádlottnak azonban semmilyen feltárható oka nem volt arra, hogy V. r. vádlottat valótlanul terhelje bűncselekmény elkövetésével. Valamennyi, a vallomásuk hitelét befolyásoló lényeges körülményt értékelve tehát az elsőfokú bíróság alappal látta elfogadhatónak vallomásaikat.
- [312] A védő nyomatékosan kifogásolta, hogy az ítélet 52. oldalán az elsőfokú bíróság rögzítette, miszerint a vádlott bűnösségét terhelő „tanúvallomások” igazolták, ugyanakkor az elsőfokú bíróság egyáltalán nem adott számot arról, hogy mely tanúk vallomásait értékelte ekként. Álláspontja szerint

ez esetben elírás, szerkesztési hiba vagy más elfogadható tévedés nem állhat fenn az ítélet jellegéből következően, így az elsőfokú bíróságnak az indokolási kötelezettség elmulasztása róható fel.

[313] E körben a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészséggel egyetértve a védő által jelzett hibát mindössze elírásnak értékelte, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bírósági ítélet ezt megelőzően a III. tényállási pont kapcsán éppen a védő által a már hivatkozottak szerint támadott terhelő tartamú vádlotti vallomásokot elemezte és mérlegelte, és ezekkel kapcsolatos megállapításait összegezte a kérdéses bekezdésben.

[314] A IV. tényállási pont vonatkozásában a védő mindenekelőtt tanúl vallomását vette terjedelmes elemzés alá.

[315] Annak kapcsán, hogy az ügyben később gyanúsítottá vált tanúl tanúként megtett vallomását a törvényszék szabályszerűen használta fel, a másodfokú bíróság már kifejtette a védővel ellentétes jogi álláspontját.

[316] Ezt meghaladóan a védő érdemben is szavahihetetlennek minősítette a tanút, kiemelve, hogy olyan - a vádiratban sem szereplő - időpontokra vonatkozóan is terhelte V. r. vádlottat, mikor nevezett szolgálatban sem volt. Ennek kapcsán érvelt a tanú 2018. január 11-i tárgyalási vallomásával, mikor az időpontokban való tévedésére azt a magyarázatot adta, hogy a konkrét dátumokra magától nem emlékezett, csak az ügyészség által elé tárt lista és a szolgálati beosztás alapján vonta le következtetéseit.

[317] Ezen túlmenően hiteltelennek értékelte a tanú azzal kapcsolatos vallomását, mikor arról számolt be, hogy 2014-ben már a ruhanemű helyett 20.000 Ft-nak megfelelő 50 dollárt fizetett V. r. vádlottnak. Levezette, hogy 50 dollár forintra számításával soha nem érte el a 20.000 Ft-ot, az 2014-ben is csak 11.600 Ft volt, ezért szerint ez a vallomás valótlan.

[318] Kiemelte a tanú vallomásai közül azt is, hogy nem volt tisztában azzal, hogy mi mennyibe kerül, így álláspontja szerint kétséges, hogy a tanú egyáltalán vámköteles termékeket hozott-e be.

[319] Mindezen érvekkel szemben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság mérlegelését osztotta.

[320] Jóllehet a tanú valóban megjelölt a nyomozás során olyan időpontokat is, amikor éppen nem V. r. vádlott volt szolgálatban, ugyanakkor a tanú azt következetesen vallotta, hogy minden egyes kínai utazása jogellenes behozatal érdekében történt. Ebből pedig nem az következik, hogy a fennmaradó időpontokban V. r. vádlott tekintetében valótlan állított, hanem az, hogy lehetett más vámos is, aki segítségére volt a vámügyintézés elkerülésében, de az ő személyét azonosítani nem lehetett.

[321] A tanú fenti nyilatkozatából következik az is, hogy egyáltalán nem lehet kétséges, miszerint a kínai járatokkal minden egyes esetben vámköteles termékeket hozott be, és miután a vámeljárást sikeresen kerülte meg, azaz a vámügyintéző szándékosan mellőzte az ellenőrzését, az intézkedő pénzügyőrnek is maradéktalanul tisztában kellett ezzel lennie. Ezzel összefüggésben a tanú azt is határozottan állította - éppen az V. r. vádlott védőjének

kérdésére -, miszerint egyáltalán nem képzelhető el, hogy olyankor is fizetett vámosnak, ha nem volt vámkezelés alá eső áruja (16. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 23. oldal).

[322] Ami az összecszerűséget illeti, a másodfokú bíróság meglátása szerint éppen a védő fejtegetése az, amelyik nem egészen fedi a valóságot, nem pedig a tanú idézett vallomása.

[323] Tanúl ugyanis az eljárás során nem azt állította, hogy összesen 50 dollárnak megfelelő 20.000 Ft-ot kell fizetni, hanem azt, hogy még pekingi útjai előtt ismert volt előtte, hogy „50 dollárt kell fizetni a vámosnak, hogy eltekintsen a poggyász átvizsgálásától” (iratszerűen rögzítve az ítélet 34. oldal 6. bekezdésében). Ebből teljesen egyértelműen az következik, hogy az akkoriban általa már ismert „protokoll” szerint egy vámosnak 50 dollárt kellett fizetni, vagyis a megjelölt valuta összege egy

személyre vonatkoztatandó. Ez következképpen teljes egészében összhangban áll a további aktív vesztegető vádlottak hasonló tartalmú vallomásával, akik az I. r. vádlott vesztegetése kapcsán egyezően nyilatkoztak arról, hogy 40.000 Ft-ot kellett alkalmanként fizetniük, amely pedig (a befolyást közvetítő II. r. vádlott részére juttatott összeggel együtt) személyenként 10.000 forinttal számolva megfelel a tanú1 által közölt 50 dolláros ellenértéknek.

[324] Az a körülmény, hogy tanú1 vallomása szerint alkalmanként 20.000 Ft-ot adott át V. r. vádlottnak, teljesen független attól, hogy egyébként mit tudott arról, hogy mások milyen vesztegetési összeget fizetnek a vámosnak. Tanú1 ugyanis a többiekől eltérő helyzetben volt (véltetően azért, mert a pénzügyőr vádlottaknak munkatársa volt korábban, vagy mert ő nem II. r. vádlott közvetítésével járt el). Hosszabb időn keresztül eleve nem készpénzzel, hanem külföldről behozott hamis márkajelzésű ruhaneműkkel fizetett a vámosoknak, és később is csak 20.000 Ft volt a „tarifája”, ebben tehát nem összemérhető a többi aktív vesztegetővel. Az összegszerűség tekintetében tett vallomásának ésszerűsége és pontossága alappal tehát nem kérdőjelezhető meg.

[325] Tanú1 a vallomásával saját magára nézve is bűncselekmény elkövetésével összefüggő adatokat szolgáltatott, hiszen a másik oldalon aktív vesztegetőként vonta őt felelősségre a nyomozó hatóság, és tette mindezt bármely olyan kimutatható érdek nélkül, hogy egyúttal V. r. vádlottat is hamisan vádolja.

[326] Tanú1 vallomását alátámasztotta tanú3 és tanú4 vallomása is. A másodfokú bíróság azt már kifejtette, miért nem értett egyet a védőnek a nevezett tanúk vámeljárás során kifejtett tevékenységével kapcsolatos megállapítások kirekesztésével. Ezért mindössze röviden utal arra, miután az elsőfokú bíróság a tényállásban rájuk bűncselekmény megállapítására alapot adó tényeket egyáltalán nem rögzített, mindaz, amit kétségkívül a tanúk tanú1-hez hasonló, jogellenes, sőt bűncselekmény törvényi tényállását is kimerítő magatartását illetően megállapított, nem minősül a vádon túlterjeszkedésnek. A másodfokú bíróság érdemben sem észlelt hibát az elsőfokú bíróságnak a tanúk eljárás során tanúsított magatartásával kapcsolatos értéktételeiben.

[327] A védő továbbá tanú1 vallomásainak kapcsán megfedekezett a titkos adatszerzés során rögzített telefonbeszélgetésekről (ítélet 53. oldal 1. bekezdés), melyek a tanú nyilatkozatainak hitelességét tovább erősítették.

[328] Összességében az elsőfokú bíróság teljes mértékben törvényesen minősítette tanú1-et oly mértékben szavahihetőnek, hogy vallomására tényállást lehessen alapítani. Minthogy éppen e tanú volt az, aki elmondta, hogy a kiutazás pontos időpontjára nem emlékezett, hanem az ügyészség által elé tárt adatok alapján nyilatkozott azokra. Az, hogy 2013. június 11. napján V. r. vádlott nem volt szolgálatban, nem az ő szándékosan valótlán állítása folytán került a vádiratba az V. r. vádlott terhére. A már kifejtettek alapján pedig önmagában az a körülmény, hogy nem V. r. vádlottat vesztegette meg egy adott napon, a tanú vallomásának bizonyító erejét az általa megvalósított bűncselekmények következetes elismerésére figyelemmel egyáltalán nem rontotta le.

[329] Amint azt az ügyész is helytállóan megjegyezte, az indokolásban (52. oldal) több elírás is található, melyeket a másodfokú bíróság a következők szerint helyesbít:

[330] A IV. tényállásra a vonatkozó légitársasági adatok között 2013. szeptember 1. napján megjelölt időpont helyesen 2013 szeptember 17., az oldal utolsó előtti bekezdésében „20013.” június 13. napján rögzített időpont pedig helyesen 2013. június 11.

[331]ár az elsőfokú bíróság ugyanitt, vagyis a mérlegelés körében foglalkozott azzal a kérdéssel is, hogy mivel a 2013. június 11-i jogellenes árubehozatal kapcsán kifejtett törvénysértő hivatalos eljárás nem írható az V. r. vádlott terhére, annak kapcsán felmentő rendelkezést sem kellett hozni (tekintve, hogy álláspontja szerint ezzel csak a folytatólagoosság egységébe tartozó egyik cselekmény esett ki),

az ezzel, valamint a fellebbviteli főügyészség idevonatkozó jogi okfejtésével kapcsolatos álláspontját másodfokú bíróság annak perjog szerinti helyén, azaz a jogi értékelés körében fejti ki részletesebben.

[332] XII. rendű vádlott felelősségét az elsőfokú bíróság helytállóan alapította a tagadásával szemben a légitársaság által szolgáltatott, valamint a híváslista és a házkutatás adataira, a titkos adatszerzés során rögzített beszélgetésekre.

[333]ár a védő szerint a titkos adatszerzés során rögzített beszélgetés nem alkalmas a felelősség megállapítására, ezzel szemben megállapítható, hogy azok egyértelműen vesztegetésről szólnak.

[334] A XII. rendű vádlott ugyanis azt állította a IX. rendű vádlottnak, hogy azért kellett fizetniük a vámosoknak, hogy megelőzzék a problémázást, és ezt úgy oldotta meg, hogy a táskájába tette a „tízest”.

[335] Az elsőfokú bíróság helyes és logikus érvelés mentén állapította meg, hogy a „tízest” a vádlott szóhasználatában egyértelműen 10.000 Ft-ot jelent. Ezt meghaladóan kétségtelen, hogy a pénzt nem egy teljesen jogszerűen lefolytatott vámeljárást során bírsággként adta át a hivatalos személynek, mert olyanra nem került sor, éppen annak elkerülése volt a vádlott célja akkor, mikor a vesztegetési pénzt a táskájába tette. A célját el is érte, mert a vámos a pénzt elfogadta, és mellőzte az intézkedés lefolytatását.

[336] Az elsőfokú bíróság részletesen elemezte, hogy a vádlottól lefoglalt jegyzetfüzetek, és nagy mennyiségű új ruházati termék egyértelműen igazolta azt is, hogy a vádlott azokkal kereskedett, nem pedig saját részre hozta be vagy tárolta azokat.

[337] Ezt a hasonló tevékenységet folytató IX. r. és X. r. vádlottal fennálló kapcsolat is nagy mértékben alátámasztotta.

[338] Az a körülmény, hogy a vádlott esetenként fizetett vámot, nem vonja kétségbe az elsőfokú bíróság azon helyes megállapítását, hogy kereskedelmi mennyiségű ruházati termékeket hozott be a tényállásban írt napon is. Ekkor azonban a fentebb már írt bizonyítékok alapján nyilvánvalóan nem fizetett jogszerűen számot, hiszen éppen annak elkerülése érdekében vesztegette meg az ismeretlen vámost.

[339] A vádlott a védő állítása szerint az ellene indult iparjogvédelmi jogok megsértése miatti perben bemutatott, vámbefizetést igazoló okiratokkal rendelkezett, illet azonban a büntetőeljáráshoz nem mutatott be. Ezzel együtt is, ha és amennyiben valóban igaz volna, hogy a vámot utólag ezen termékek után is megfizette, annak semmilyen jelentősége nincsen a jelen ügyben vád tárgyává tett vesztegetés szempontjából (annak legfeljebb büntetést enyhítő hatása lehet egy másik, pl. költségvetés károsító bűncselekmény miatti büntetőeljáráshoz).

[340] Összességében az elsőfokú bíróságnak a VII. tényállási pontra vonatkozó mérlegelése is hibátlan és helyes, mindössze egy elírást korrigált a másodfokú bíróság az ítélet 58. oldal 1. bekezdés 4. sorában, ahol a „boríték” kifejezés helyesen „útlevél”, a vonatkozó telefonbeszélgetésből kiindulva.

[341] A XIII. r. vádlott bűnösségét alátámasztó bizonyítékokkal részben - a VI. tényállási pontban ugyancsak érintett III. r. és IV. r. vádlottak védőjének érvelése kapcsán - már foglalkozott a másodfokú bíróság.

[342] Azt is többször kifejtette, miért volt törvényes a bűnösséget beismerő nyilatkozatok elfogadása. Ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság nem észlelt olyan szabályozási anomáliát, amely miatt az Alaptörvénybe ütközése folytán alkotmánybírósági eljárást kellene kezdeményezni. Annyit jegyez meg e körben a másodfokú bíróság, hogy a bűnösséget beismerő nyilatkozat alapvetően az azt megtevő vádlottra vonatkozóan alapozza meg a tényállást. A jelen ügyben azonban nem lehet eltekinteni attól, hogy a hivatali visszaélés, amelyet az ügyészség a vádlott terhére rótt a vádiratban,

az által valósult meg, hogy a vádlott a VIII. rendű vádlottat jogtalan előnyben részesítette az intézkedés szándékos mellőzése folytán. Márpedig, ha a jogtalan előnyben részesített személy a bűnösségét beismeri, úgy az mindenképpen tényként állapítható meg, hogy valamely hivatalos személy kimerítette a törvényi tényállást, a bizonyítást tehát már „csak” azt képezi ilyen esetekben, hogy az a vád szerint megjelölt XIII. rendű vádlott volt-e.

[343] Erre vonatkozóan azonban nem pusztán a védő által kifogásolt VIII. r. vádlott sommás beismerő nyilatkozata, valamint a vámmellenőrzés mikénti lefolytatását rögzítő videofelvétel állt rendelkezésre, és az elsőfokú bíróság sem csak ezeket értékelte, hanem II.r. és VI. r. vádlott fentiek szerint már többször is megemlítette, az elsőfokú bíróság által helyesen értékelt és elfogadott vallomása, de az ezekkel maradéktalanul összhangban álló titkos adatszerzés során beszerzett telefonbeszélgetések hanganyaga is.

[344] Az elsőfokú ítélet 55. oldalán rendkívül részletesen rögzített beszélgetésekből azt lehet megállapítani, hogy a vámmeljárással érintett VIII. r. vádlott minden egyes hívás során, amelyeket a VII. r. vádlottal, a II. r. vádlottal, vagy egy ismeretlen személlyel folytat, azonosan adja elő a vele történeteket, kijelentve, hogy őt nem az I. r. vádlott várta az folyosón, hanem egy ismeretlen, aki ellenőrzés alá vonta, és mikor megkérdezte tőle, hogy most mit csináljon vele, annyit válaszolt, hogy „őt várta a F”. A vámos erre azt felelte, hogy F. most nincs szolgálatban, de menjen és „számoljon el vele”.

[345] E beszélgetések azért lényegesek, mert a VIII. r. vádlott egyáltalán nem jelölte meg teljes nevével azt a személyt, aki állítólag várta, és az sem taglalta, miért várta volna. Ennek ellenére a hivatkozott „F.” nevű személyt a XIII. r. vádlott mégis azonosítani tudta, és azt is rögtön megértette, mire hivatkozik a VIII. r. vádlott, ráadásul még azzal is tisztában volt, hogy a VIII. r. és az I. r. vádlott között elszámolási viszony állt fenn.

[346] Az elsőfokú bíróság által értékelt bizonyítékok teljes összhangban állnak egymással, és mindegyike a vádlott tagadásával szemben egyértelműen igazolja, hogy XIII. r. vádlott észlelte, hogy a VIII. r. vádlottal szemben intézkedni kellene, de amikor VIII. r. vádlott az I. r. vádlottra hivatkozott, attól szándékosan eltekintett.

[347] Összegezve a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenysége a teljes felülbírálattal érintett valamennyi tényállás esetén megfelelt a jogszabály, a logika és az ésszerűség szabályainak is, meggyőző érveit a másodfokú bíróság is a teljes egészében osztotta.

[348] Emiatt a törvényes mérlegelést a vádlotti védekezés elfogadása érdekében támadó, felmentés érdekében eltérő tényállás megállapítását célzó védelmi perorvoslatok egyik vádlott esetében sem vezethettek eredményre.

[349] Az elsőfokú bíróság az irányadónak tekintendő tényállásból okszerűen következtetett valamennyi vádlott bűnösségére, és a cselekményeik jogi minősítése is túlnyomórészt törvényes.

[350] Tévedett azonban a V. r. vádlott terhére rótt bűncselekmények rendbeliségét illetően, és a jogi indokolás is meglehetősen szűkszavú.

[351] Számot adott ugyan arról, hogy az egyes tényállási pontokon mely vádlott milyen bűncselekményért való felelőssége alapul, és röviden megokolta, mikor többrendbeli, folytatólagos, vagy üzletszerűen elkövetett egy adott hivatali vesztegetés elfogadásának büntette, de azon belül - kiváltképpen olyan vádlottak esetén, ahol több vádpont alapján különböző bűncselekmények voltak megállapíthatók - konkrétan már nem kötötte az egyes magatartásokat a bűncselekményhez.

[352] A passzív hivatali vesztegetés (azaz a hivatali vesztegetés elfogadása büntettének) elkövetési tárgya

a jogtalan „előny”, amely leggyakrabban pénzbeli, de lehet értéket képviselő dologi juttatás is. Az anyagi előny esetén annak értéke közömbös a minősítés szempontjából, csak a kötelezően alkalmazandó vagyonekhozás összegerszerúsége tekintetében van jelentősége.

[353] Ekként a tanúl által az egyes vádlottaknak alkalmanként - a hivatalos vámeljárás mellözése miatt - juttatott ruházati termékekre is megállapítandó volt a bñncselekmény.

[354] Az előny és a hivatalos személy mñködése közötti kapcsolat akkor is fennáll, amikor a hivatalos személy és az elkövető között az előbbi beosztása folytán állandó hivatalos kapcsolat létezik.

[355] Emiatt volt helyes a VI. tényállásban írtak alapján a VIII. r. vádlott által I. r., III. r. és IV. r. vádlottaknak juttatott pénz kapcsán is a passzív hivatali vesztegetés megállapítása, tekintet nélkül arra, hogy az adott esetben nem ök voltak azok, akik a hivatalos vámeljárástól eltekintettek.

[356] Azt, hogy a rendbeliség a korrupciós kapcsolatok számától függ, azaz annyi rendbeli bñncselekmény valósul meg, ahány ügyféltől történik az előny kérése, elfogadása, az elsőfokú bíróság helyesen, a kialakult és egységes bírói gyakorlatot is követve állapította meg (BH2006. 177.)

[357] A folytatólágosság fennálltának feltételeiről is helyesen foglalt állást, de az ezzel kapcsolatos jogi indokolás a törvényi egység fogalmában merül ki, és azt nem konkretizálta a passzív hivatali vesztegetéshez.

[358] Ilyen esetben akkor olvad a cselekmény a folytatólágosság egységébe, ha ugyanazon ügyféltől ugyanabban az ügyben, illetve folyamatosan fennálló kapcsolatban többszöri előny kérésére vagy elfogadására kerül sor (BH2017. 213., BH1985. 93.).

[359] Ennek alapján pedig helytállóan értékelte folytatólágosan elkövetettnek az I. tényállási ponttal érintett 4 aktív vesztegető által számos különböző alkalommal juttatott vesztegetési pénzekre figyelemmel a bñncselekményt.

[360] Itt kell kitérni a IV. r. vádlott védőjének a vagyonekhozás összegére vonatkozó érvelésére, mert az közvetlenül a bñncselekmény minősítését is érintette.

[361] Az irányadónak tekintendő tényállás szerint minden, az I. tényállási pontban szereplő vesztegető személy alkalmanként 40-40.000 forintot juttatott el a II. r. vádlotton keresztül az I. r. vádlottnak, aki azt egyenlő arányban a váltásában szétosztotta. A pénzből minden alkalommal mindenki részesült, függetlenül attól, hogy konkrétan melyikük volt az, aki közvetlenül kapcsolatba került a zöldfolyosón az aktív vesztegetővel.

[362] Amint azt a fentiekben már kifejtette a másodfokú bíróság, az előny juttatása alapvetően a folyamatos kapcsolatra tekintettel, a kedvező elbánás elérése céljából történt. Ilyen körülmények között - bár mindössze 4 bñnös kapcsolat állt fenn - mindhárom vádlottat valamennyi vesztegetés elfogadása miatt el kell marasztalni.

[363] E helyen szükséges továbbá visszatérni az V. r. vádlott cselekményeinek helyes értékelésére.

[364] V. r. vádlottat a III. tényállási pontban írtak szerint 1 rendbeli, a IV. tényállási pont szerint továbbá a 2013. június 11-i cselekményért 1 rendbeli, és a 2014-ben két esetben elfogadott vesztegetés tekintetében újabb 1 rendbeli de folytatólágosan elkövetett passzív hivatali vesztegetéssel vádolták.

[365] Ehhez képest az elsőfokú bíróság a 2013. június 11-i cselekmény kapcsán nem állapította meg a terhelt felelősségét bñncselekmény elkövetésének hiányában, vagyis az összesen 3 rendbeli bñncselekmény közül egy kiesett. Ennek kapcsán - egyetértve a fellebbviteli főügyészségi indítvánnyal - pótolni kellett az elsőfokú bíróság által elmulasztott (de a fellebbezésekkel már nem támadott) felmentő rendelkezést, amely a Be. 566.§ (1) bekezdés b) pontján alapult - mivel a bñncselekményt nem a vádlott követte el.

[366] A fennmaradó cselekmények pedig értelemszerűen kétrendbelinek minősülnek, amelyek közül

egyrendbeli folytatólagosan elkövetett.

- [367] Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság pontosan és helyesen rögzítette tényállásában mindazon jogszabályban és más közjogi szervezetszabályozó eszközben (a NAV elnöke által kiadott eljárási rendben) meghatározott mindazon kötelezettséget, amelyet a passzív vesztegető vádlottak elmulasztottak teljesíteni, hibátlanul állapította meg a hivatali köteleesség megszegéséhez fűződő minősített esetet az I., II., III., IV. és V. tényállási pont szerinti cselekményekért. [BH2015. 212. I. pont].
- [368] A VI. tényállásban írtak szerint ugyanakkor nem a vesztegetett I. r., III. r. és IV. r. vádlott szegte meg a köteleességét (hanem a később kifejtendők szerint XIII. r. vádlott, aki viszont azt nem pénzért tette), így ezen bűncselekményt a köteleességszegés nem minősíti.
- [369] Az üzletszerűség megállapítása a rendszerességre tekintettel I. r., III. r., IV. r., és V. r. vádlottak tekintetében törvényes, így az a terhükre rótt valamennyi bűncselekményt minősíti.
- [370] Az V. r. vádlott védője nem minden alap nélkül sérelmezte a bünszövetségre vonatkozó indokolás elmaradását.
- [371] A Btk. 459. § (1) 2. pontja szerint bünszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bünszervezet.
- [372] A fogalomból kitűnően nem szükséges a kifejezett megállapodás, elegendő a szervezett elkövetés a minősítő körülmény megállapításához.
- [373] Ez pedig I. r., III. r. és IV. r. vádlottak tekintetében az I. tényállás, I. r. és V. r. vádlottak tekintetében a III. tényállás tekintetében aggálytalanul megállapítható.
- [374] A fentiek szerint XIII. r. vádlott a hivatali köteleességét megszegte, mikor eltekintett a vámellenőrzéstől, VIII. r. vádlottat ezáltal jogtalan előnyhöz juttatva, de az ő magatartása nem állt összefüggésben vagyoni előny kérésével, elfogadásával.
- [375] Ekként a vádlott bűncselekménye valóban a társaitól eltérően, a Btk. 305.§ a) pontja szerinti hivatali visszaélés büntettének volt értékelhető.
- [376] II. r. vádlott I. és III. tényállásban írt magatartásával egyszerre két, egymással valóságos anyagi halmazatban álló bűncselekményt is megvalósított.
- [377] Résztint az aktív vesztegetők (összesen 5 személy) tekintetében arra hivatkozott, hogy hivatalos személyt megveszteget, és akkor tudja elérni azt, amit ők kértek - nevezetesen, hogy a vámosok eltekintsenek a vámeljáráás lefolytatásától -, ha részére pénzt fizetnek.
- [378] Ezzel - amint azt az elsőfokú bíróság is helyesen értékelte - 5 rendbeli, az I. tényállási pontban írtak szerint 4 esetben folytatólagosan elkövetett befolyással üzérkedés büntettét merítette ki, mégpedig annak a vesztegetés állításával, és a rendszeres haszonszerzési célra tekintettel egyúttal üzletszerűen is elkövetett minősített esetét.
- [379] Amennyiben a befolyással üzérkedés elkövetője a neki juttatott előnyből a hivatalos személynek ad, akkor a befolyásolással üzérkedéssel halmazatban elköveti az aktív hivatali vesztegetést is. Mivel ezt az aktív hivatali vesztegetőkkel közösen, egymás tevékenységéről tudva valósította meg, a társtettség megállapítása is helyes volt.
- [380] Ezért helyesen értékelte e vádlott cselekményeit ugyanezen tényállási pontok kapcsán egyúttal hivatali vesztegetés büntettének is, amely a VI. tényállási pont kivételével hivatali köteleesség megszegésére irányult, így a bűncselekmény minősített esetében történő elmarasztalása is törvényes.
- [381] A bűncselekmény rendbelisége a törvényellenes kapcsolatok számához igazodik. Annyi rendbeli a

bűncselekmény, ahány személynek adják vagy ígérik a jogtalan előnyt. Ugyanannak a személynek ugyanazon elkövető által több ügyben történő előny vagy ígéretének adása bűnhalmazatot képez [BH2006. 178.]. Több hivatalos személy előnyben részesítése akár egyetlen vagy több ügyben bűnhalmazatot képez [BH1984. 215., BH2006. 178.]

[382] Minthogy az elsőfokú bíróság nem adta indokát annak, hogy a vádlott terhére rótt tényállásokon belül hogyan alakul a bűncselekmény rendbelisége, az egyáltalán nem követhető nyomon (megjegyzendő: a minősítés teljes mértékben követi a vádhatóságét, de már az ügyész sem indokolta meg a rendbeliséget).

[383] Az elsőfokú bíróság szerint II. r. vádlott az I., II., és III. tényállás alapján 8 rendbeli, a VI. tényállás alapján pedig további 3 rendbeli hivatali vesztegetés büntettéért felel, társtetteségben a többi aktív hivatali vesztegetővel - vagyis a VII-XI. r. vádlottakkal.

[384] Megállapítható, hogy az I. tényállás szerint 3 hivatalos személy (I. r., III. r. és IV. r.) vádlott megvesztegetésére került sor két ügyben (minthogy a VIII. r. vádlott által 3 különböző időpontban elkövetett bűncselekményből kettő a folytatólágossághoz tartozik, egy viszont nem). Így ez a két ügyben három-három (ugyanazon) hivatalos személy megvesztegetése alapján 6 rendbeli aktív vesztegetés, melyből 4 rendbeli folytatólágosan elkövetett.

[385] A II. tényállási pont szerint egy hivatalos személy (I. r.) megvesztegetésére került sor XI. r. vádlott újabb ügyében, ez további 1 rendbeli bűncselekmény, és hasonlóképpen egy hivatalos személy megvesztegetésére (V. r.) került sor egy további ügyben, ez is 1 rendbeli bűncselekmény.

[386] Így a kötelezettségzegésre irányuló vesztegetések száma valóban 8 rendbeli.

[387] Helyesen látta úgy az elsőfokú bíróság, hogy a VI. tényállási pontban elbírált bűncselekmény I. r., III. r. és IV. r. vádlottak VIII. r. vádlott általi ismételt megvesztegetésével a többivel bűnhalmazatot képez. Ennek magyarázata, hogy a VIII. r. vádlott I. tényállási pontban írt bűncselekményeihez képest több mint 1 évvel később került sor a megvalósítására, és nem irányult kötelezettségzegésre. Ekként - a megvesztegetett hivatalos személyek számához igazodóan - ez további 3 rendbeli (alapesetként értékelendő) vesztegetés.

[388] E kiegészítésekkel mindenben helyes II. r. vádlott cselekményeinek minősítése.

[389] Mivel pedig VI. r. vádlott az I., II. és III. tényállási pontban írtak szerint a II. r. vádlottal közösen, egymás tevékenységéről tudva vett részt a hivatali vesztegetés megvalósításában, az ő cselekményeinek minősítése is teljes mértékben törvényes.

[390] Az elsőfokú bíróság a joghátrány szempontjából lényeges büntetéskiszabási tényezőket hiánytalanul és hibátlanul feltárta.

[391] A másodfokú eljárásban a személyi körülmények körében bemutatott iratok alapján további enyhítő körülmény IV. r. vádlott esetén legkisebb gyermekének és élettársának betegsége.

[392] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, mikor a korrupciós (és ezen belül a hivatali vesztegetéses) bűncselekmények elszaporodottságát súlyosítónak értékelte. Ez köztudomású tényként kezelendő: a rendszeresen közzétett adatok (így az elkövetési időszakot tekintve a legfőbb ügyésznek az ügyészség 2016. évi működéséről szóló beszámolója - <https://www.parlament.hu/irom40/17351/17351.pdf>), valamint a bíróság előtt befejezett ügyek is azt mutatják, hogy 2014-hez képest 2015-re kétszeresére (333-ra) nőtt a hivatali vesztegetések száma. Ez részben a látencia szűkülésének, vagyis az eredményesebb felderítésnek is köszönhető.

[393] Ezzel összefüggésben nem osztotta a fellebbviteli főügyészség azon érvelését, hogy a

bűncselekmények látenciája vagy a felderítési nehézségek a jelen ügy vádlottjainak terhére súlyosító körülményként értékelhető. A bűnüldözés az állam feladata, ha ezt nem tudja (például az elkövetők módszerei, konspirációja miatt) hatékonyan ellátni, az nem a terhelt felelőssége. Ugyanis csak a konkrét tettért lehet elmarasztalni, amelynek során a bünteteskiszabáskor értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. BK vélemény értelmében csak a büntetést befolyásoló alanyi és tárgyi tényezőket lehet figyelembe venni. A II/3. pont szerint a bűncselekmény tárgyi súlyát nagymértékben a cselekmény káros következményei határozzák meg, ezért azokat a büntetés kiszabásánál mindig figyelembe kell venni. Nem lehet ekként szerepe a cselekménnyel oksági összefüggésben nem álló nyomozati jelenségeknek.

[394] XIII. r. vádlott terhére további súlyosító körülmény a hivatali bűncselekményének korrupciós jellege (56. Bkv. III/8. pontja).

[395] Nem lehetett eltekinteni továbbá attól sem, hogy V. r. vádlott bűnösségi köre a minősítésben is megjelenő módon szűkült, ekként a belső arányosságot a büntetése mértéke már nem kellően tükrözte.

[396] A büntetési középérték az I., III., IV. r., V. r. vádlottak esetén 7 év, a II. r. és VI. r. vádlottak esetén 7 év, a XI. r. és XII. r. vádlottak esetén 3 év, a XII. r. vádlott esetén pedig 1 év 6 hónap szabadságvesztés volt.

[397] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megválasztott büntetési nem és azok tartama, mértéke - az V. r. vádlotté kivételével - tökéletesen igazodott az általuk megvalósított bűncselekmény konkrét tárgyi súlyához, a bűnösségük fokához, és az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez is.

[398] Az elsőfokú bíróság kellően felismerte azt, hogy a hivatalos személyként vesztegetésért felelősségre vont vádlottak bűncselekménye - addigi kifogástalan életvezetésük, és példás szolgálati útjuk ellenére - kiemelkedő. Nem csak azért, mert a hivatali korrupciós bűncselekmények között a generális prevenciós érdek hatékony érvényesítéséhez erőteljes társadalmi igény fűződik, hanem azért is, mert e vádlottak feladata éppen a bűnüldözés volt - annak megakadályozása és a szükséges intézkedések megtétele, hogy a hazánkba érkező személyek a költségvetést illető közteher-fizetési kötelezettségüket csalárd módon elkerüljék. A vádlottak köteleességszegése ezért a bűncselekmény igen káros következményeként a hivatalos eljárások tisztaságába vetett közbizalom jelentős megingatására volt alkalmas.

[399] Közöttük is kiemelkedik I. r. vádlott kezdeményező, irányító szerepe.

[400] Mindezt az elsőfokú bíróság helyén értékelte akkor, mikor minden hivatalos személy vádlottat (akik foglalkozási feltétel miatt eleve első bűnelkövetők voltak) nyomban végrehajtandó szabadságvesztésre ítelt.

[401] Kétségtelen ugyanakkor, hogy bár a bűncselekmény megvalósulását nem befolyásolja a vagyoni előny összege, és az sem, hogy milyen jellegű volt a bűnös kapcsolat, a büntetés kiszabásakor ugyanakkor lehet helye annak, hogy mindezt a bíróság mérlegre tegye.

[402] A vádlottak a ruházati termékeket behozó magánszemély vádlottaktól alkalmanként és személyenként 10-10 ezer forintban részesültek. Hasonlóképpen korrupciós bűncselekmény ehhez képest az is, ha valaki egy fontos hivatali pozíciót betöltő személyt többmillió forintos juttatással befolyásol. A különbség kézzel fogható, és ez volt az, amely a szabadságvesztések középértékét el nem érő tartamát magyarázhatóvá teszi.

[403] Minthogy az elsőfokú bíróság minden lényeges körülményt érzékenyen figyelembe véve határozta meg I. r., III. r. és IV. r. vádlottak szabadságvesztését, azok sem lényeges súlyosítására, sem pedig jelentős enyhítésére az ítéletábra okot és lehetőséget nem látott.

[404] V. r. vádlott esetén a bűnösség körének szűkülésére figyelemmel lehetőséget látott a szabadságvesztés tartamának mérséklésére, de a büntetés 82.§ (2) bekezdés b) pontjának alkalmazására már nem volt indok.

- [405] II. r. vádlott szabadságvesztésének tartamát leginkább a bűnösségére kiterjedő, társait is terhelő beismerő vallomása befolyásolta. Szerepe ugyanis a hivatali vesztegetés rendszerszintű megvalósításában és működtetésében kirívó, és terhére többszörös halmazat is nyomatékkan súlyosít. Viszont eljárási magatartása jelentősen hozzájárult a felderítéshez, és ezt az elsőfokú bíróság is kellően honorálta.
- [406] Az elsőfokú bíróság VI. r. vádlott szerepvállalását is kellően értékelve határozta meg a szabadságvesztését. A nyomatékos enyhítő körülményekre figyelemmel helyesen döntött a próbaidőre történő felfüggesztésről is.
- [407] A fellebbviteli főügyészség és a védelem azonos tartalmú indítványával egyetértve, a másodfokú bíróság is úgy ítélte meg, hogy e vádlott az életvitele, az eljárás során tanúsított, megbánással párosult beismerése miatt, és két kiskorú gyermekére figyelemmel érdemes a rehabilitációra. Ezért az ítélőtábla a Btk. 102.§ (1) bekezdése alapján a vádlottat előzetes mentesítésben részesítette.
- [408] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát, valamint a feltételes szabadság legkorábbi időpontját a törvényszék a jogszabálynak megfelelően határozta meg. Az ítélőtábla nem látott okot egyik vádlott esetében sem enyhébb végrehajtási fokozat alkalmazására.
- [409] A végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt vádlottak esetén a közbizalmat sértő bűncselekményekre figyelemmel okkal, és a törvényi keretek között megfelelő tartamban szabott ki közügyektől eltiltás mellékbüntetést is.
- [410] A XIII. r. vádlott terhére rótt egyrendbeli hivatali bűncselekményért, továbbá a XI. r. és XII. r. vádlottakkal szemben a Btk. 82.§ (3) bekezdésére hivatkozással szabta ki a pénzbüntetést. Ez azonban csak a XIII. r. vádlott esetén helyes, a többi vádlottnál a szabadságvesztés helyett pénzbüntetés alkalmazására a Btk. 33.§ (4) bekezdése teremti meg a jogi lehetőséget.
- [411] Ezzel együtt is, a pénzbüntetéssel a másodfokú bíróság egyetértett, helyesnek és arányosnak látta úgy a napi tételek számát, mind annak összegét. Igaz ugyan, hogy a korrupció visszaszorításához fűződő társadalmi érdek érvényesítéséhez fokozott elvárás fűződik, azonban a büntetés kiszabásakor a mellette jelentkező enyhítő körülmények, valamint az egyéni prevenciós célok e vádlottak tekintetében olyan nyomatékot képviselnek, hogy - a belső arányosságra is tekintettel - nem volt szükség szabadságvesztés alkalmazására.
- [412] A szabadságvesztés mellett kiszabott pénzbüntetés az érintett vádlottak esetén törvényes volt, annak mértéke is helytálló, miképpen a VI. r. vádlott esetében a pénzbüntetés megfizetésére engedélyezett részletfizetés is kellően indokolt a vádlott személyi és vagyoni helyzetére, két kiskorú gyermekükre tekintettel.
- [413] Ugyanilyen okok miatt engedélyezte a részletfizetést a másodfokú bíróság II. r. vádlott és III. r. vádlott részére is.
- [414] Ugyanakkor XI. r. vádlott tekintetében a vádlott vagyoni-jövedelmi viszonyai nem teszik indokolttá a részletfizetés engedélyezését. Jóllehet, nem tett vallomást az elsőfokú eljárásban erre nézve, köztudomású tény, és a vádlott saját hivatalos oldalán is hirdeti hétről hétre a fellépéseit, amelyek a közismert és népszerű énekesnek nyilvánvalóan megfelelő bevételt jelentenek. Ezért a másodfokú bíróság mellőzte a részletfizetésre vonatkozó rendelkezést.
- [415] Valamennyi érintett vádlott esetében módosította a részletfizetés kezdő napját.
- [416] A vagyoneklkobzás alkalmazása a jogszabály kötelező rendelkezése folytán maradéktalanul

törvényes volt, és annak összecszerűségében sem talált hibát a másodfokú bíróság.

[417] Egyrészt helyesen határozta meg a tanúl által alkalmanként 6-8.000 Ft értékű ruházati termékek esetén az alacsonyabb összegben a vagyonekobbzás mértékét.

[418] Másrészt nem volt alapos a már kifejtettek szerint IV. r. vádlott védőjének azon kifogása, hogy a tényállás szerint a vádlott az 56 esetből csak 33 esetben részesítette előnyben az aktív vesztegetőket, és ezért a vagyonekobbzás összegét is ehhez igazodóan (vagyis az alkalmankénti 10.000 Ft-tal számolva 330.000 Ft-ban) kellett volna meghatározni. Az I. és a VI. tényállási ponttal érintett juttatás összege alkalmanként és utazó személyenként 30.000 Ft volt (a II. r. vádlottat „illető” 10.000 Ft levonása után), és azt I. r., III. r. és IV. r. vádlottak egymás között egyenlő arányban osztották fel, függetlenül attól, hogy ki volt a konkrét intézkedő személy, aki a vámenőrzést mellőzte. Ezért a vagyonekobbzás összege helyesen került megállapításra, mindössze a számszerűen kiírt adatokban történt elírást kellett korrigálni.

[419] A lefoglalt tárgyak sorsáról törvényesen határozott az elsőfokú bíróság, két kisebb helyesbítéssel.

[420] Egyrészt a bűnjelek nyilvántartási adatát kellett pontosítani, másrészt a VI. r. vádlottól lefoglalt pénzösszeg visszatartására vonatkozó rendelkezést módosítani.

[421] Egyfelől, a lefoglalás megszüntetésére és a dolog kiadására vonatkozó jogszabályhely helyesen a Be.-ben, nem pedig a Btk.-ban szerepel. Másrészt, minthogy a pénzbüntetésre eleve részletfizetésben részesült a vádlott, és a visszatartásnak törvényben meghatározott sorrendje nincs, az jobban szolgálja a vagyonekobbzás biztosítását, a másodfokú bíróság ezért ekként határozott.

[422] Az elsőfokú bíróság egyéb rendelkezései is törvényesek.

[423] Mindezt a Fővárosi Ítéletábla a Budapest Környéki Törvényszék 2019. április 5. napján kihirdetett 16.B.61/2017/51. számú ítéletét II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r. és XI. r. és vádlottak vonatkozásában a Be. 604.§ (1) bekezdés b) pontja, és a 606.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező rész szerint megváltoztatta, míg I. r., XII. r. és XIII. r. vádlott, és az ítélet fellebbezéssel érintett egyéb rendelkezései tekintetében a Be. 604.§ (1) bekezdés a) pontja és 605.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[424] Helyesbítette a XIII. r. vádlott - időközben közterület-átnevezés folytán változó - lakcímét.

[425] A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 613.§ alapján az érintett vádlottak kötelesek megfizetni, kivéve VI. r. vádlottat, mert esetében a fellebbezés jórészt eredményre vezetett, így a védői díjból álló bűnügyi költség megfizetése alól őt az ítéletábla a Be. 613.§ (2) bekezdése alapján mentesítette.

Budapest, 2020. január 22.

dr. Magócsi István s.k.,
a tanács elnöke

dr. Borbás Virág Bernadett s.k.
előadó bíró

dr. Raczky Katalin s.k.,
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 16.B.61/2017/51. számú ítélete I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r., XI. r., XII. r. vádlott és XIII. r. vádlottak vonatkozásában a Fővárosi Ítéletábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.247/2019/21. számú ítéletében írt változtatással 2020. január 22. napján jogerőre emelkedett.

dr. Magócsi István s.k.

a tanács elnöke